

Tirşik

ANDIRIN VE ÇEVRESİ
YEREL DERGİSİ

YIL:1 | SAYI: 7 | KASIM 2007

ANDIRIN'IN GELECEĞİ DOĞASINDA SAKLI

03 Platform'dan... **04-05-06-07-08** Doğa Dosyası **09** Kışla Bahçesi
10-11 Ali Gürbüz **12** Andırın ve Kadirli Ayrılabilir mi?
13 Bu Bir Veda Yazısı Değil **14** Andırın Toplantısı **15** Şiir
16 Haberler **17** Proje Dünyası **18** Aşıkların Gözyaşı

**Andirin Gelişim Platformu Adına
İmtiyaz Sahibi**
Ahmet NARİNOĞLU

Genel Yayın Koordinatörü
Salih ZENGİN

Yazı İşleri Müdürü
Gökhan GÖK

Yayın Kurulu
Ahmet NARİNOĞLU
Hüsnü KARCI
H. Salih ZENGİN
Tahsin SARIBYIK
Celil ÇINKIR

Abone, Reklam Ve Halkla İlişkiler
Rahmi GÜRLEK

Adres
Eski Osmanlı Sok. Dilan Sit.
A Blok No:8 K.6. D.11
Mecidiyeköy / Şişli - İstanbul

Telefon
0212 273 02 46

Web Adresi
www.andirin.org.tr

e-posta
tirsikdergisi@andirin.org.tr

Yayın Türü
Yerel Dergi

Tasarım-Baskı
Mart Matbaacılık Sanatları Tic. ve Ltd. Şti.

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

Platform'dan...

Andirin'in da içine bulunduğu Toroslar üzerine bir bezimiz var. Toroslar, sadece orada yaşayanların değildir. Dışındaki bizlerin, Çukurova, Türkiye hatta herkesin hakkı var. Nasıl ki Amazon ormanları insanlığı etkiliyorsa, Toroslarda Andirin'de öyledir. Buradan şüphe duymuyoruz; Ne Andirinli ne de bölgenin diğer insanları doğayı istediği gibi kullanamaz.

Medalyonun öbür yüzü halen yaşayanların değil, gelecek kuşakların da hakkının var olduğunu. Onlara doğadan yararlanma haklarını bırakmalıyız. Yani doğa onların emanetidir. Emaneti iyi korumalıyız.

Bugünkü karşısında bölgesinin doğası (tabiatı) nasıl? Ne durumda.. Doğanın açık ve net bir şekilde bozulduğu, tahrip edildiği, on yıl öncesi ne nazaran gerilediği ortadadır. Tablonun karamsarlığı bizi korkutmamalı. Unutmayalım doğa da canlıdır. Kendi yaşama alanı kendi kanunları bulunmaktadır. Bizler yeter ki müdahale etmeyelim. Bilinçli olalım. Doğayı korumanın ve yaşatmanın birinci yolu bilinçli olmaktır. Bu da eğitimle, tecrübe ile kazanılır. Geldiğimiz noktada "Doğadan yararlanılmama önce koruyalım."

Bu sayıda Torosların Andirin yöresini ele alıyoruz. Ekim ayında gıfte bayramı yaşadık. Ramazan Bayramı ve Cumhuriyet Bayramı. Dini bayramlar bu topraklarda insan olmanın, resmî bayramlar bu toprakları vatan bilmenin mesajını veriyor.

Son kalan biterlerde ekilmişti. Bağ-bahçe bozulmuştu. Aşajda fıstık. Cebende şeker pancarından geriye kalanlar toplanmaktadır. Odununun değeri yapan gıfti tohumu toprağa atınca kışa hazırdır. Yavaş yavaş kurbanlık telaşı başlamaktadır. Kimi besleyerek pazara sunacak, kimisi satın alacaktır.

Dağlar heybetli bir yalnızlığa bürünmektedir. Köylüler dağları son kez yoklamaktadır. Geriye meyve türü ne varsa kalan diye...

Ödün hala bu aylarda yapılmaktadır. Andirin'de dağlarda her ay size hitap eden nice nimetler bulunur. Piknik yerlerinde kalan artıkları rüzgar sağa sola savurmaktadır. Çeşmeler azalarak akitir soresuzluğa sularını yaşama iddiasıyla...

Sobalar kuruldu. Kuzinelerde börekler, üstlerinde tarhana, kestaneler... Akşamları uzun oturulur. Televizyon ile savaşıyor.

Okullar açılalı bir ay oldu. Andirin Gelişim Platformunun önderliğinde Sivil Toplum Kuruluşları kampanya açtılar. Öğrencilere yurt, bannmayeri, kredi temini, burs, dershaneye kayıt, eğitim malzemeleri yardımı gibi pek çok alanlarda destek oldular. Olmaya da devam ediyorlar. Bu kampanyada şunu gördük. Her o kumuş "bizlerde aynı şartlardan geçtik" diyerek ciddi destek oluyor. Hepsine şükranla teşekkür ediyoruz. Tirsik Dergisi her ay bir röportaj yayınlıyor. Olumlu işaretler alıyoruz. Röportajlar bir bakıma Andirin tarihini özetliyor. Devam edeceğiz. Proje dosyası beğeniliyor. Kültür-Sanat eki istiyor. Platforma katılanlar çoğalıyor. Bölgeye yayılma istekleri artıyor. Andirin.org. Siteniz zenginleşiyor. Herşeyiler arasında iletişim güçleniyor. Sitenizin iletişim veri tabanına girenler çoğalıyor.

Böylesi çalışmalara destek verdiğiniziz sürece devam edeceğiz. Destek sizden, çaba bizden.

DOĞA DOSYASI

■ Ahmet NARİNOĞLU - Halil COŞKUN

■ Andırın ve Doğal Hayat

Andırın bölgesini tanıırken Bolu bağlarına benzetirler. Karadeniz gibi derler. Halbuki Andırının ortalarında da zengin ve güçlü tabiatı vardır. Bunun iki açıklaması var. 1. Torosların ortasında, Andırında Karadeniz, Bolu gibi yeşil doğanın olduğu anlatılır. 2. Andırının imajını anlatır. Gerçekte Doğu Akdeniz'de orta toroslarda doğası bu denli güçlü, bitki örtüsü bu denli zengin bir bölge görülmez. Toroslarda bitki katmanları meşelik, fındalık, meşe, çam, köknar, ardıç gibi seri basamağında oluşur. Bunlar kendilerine has farklı bitkilerle benzinmezler. Halbuki Andırın öyle değil. 200 rakımından 1900 rakımına denk yüzlerce bitki türü ve ağaç çeşitleri burada bulunur. Meyve ağaçları her rakımında çeşit çeşit bulunur. Doğa zengin bir botanik bahçesini andırır. Andırın 200 rakımı ile 1900 rakımları arasında üst üste kademelenmiş küçük havza larve dağılımından meydana gelmiştir. Bu havzalar birbirine der ve çaylarla bağlıdır. Dağların arasından geçen dereler geniş yarıklar halinde kanıyo nı oluşturur. Her havza nın ortasında küçük ovalar bulunur, zengin topraklardan meydana gelmiştir. Rakımları ve toprak yapısı farklı olgusu sonucu her havza kendine mahsus mikro iklimi oluşturur. Bunun sonucunda her havzada değişik bitki örtüsü ve tabiat zenginliği vardır. Bunlar Andırın'ın farklılığını ve zengin doğasını meydana getirir.

Andırın cazibesi, iklimin getirdiği avantajlarda gizli. Cep çekilmediği kadar kovalar fakir kimlerde bulunmazdır. Yüseklikte göre bu yerlerin yetiştirildiği bitki çeşitliliği yanında havası suyu farklıdır. Buralar tamamen sıcaklığın hakim olduğu Çukurova'da aranan ortamlara sahiptir. Her cep o yayı terdih eden yayıya insanı gnupla çıkar. Bir balasına Andırın'ın her yerini yaylar. Yaylarda, insanları korkutur. Korona göçen bu insan toplulukları kültürü ile gelirler. Neticede buralar Çukurova'nın bir parçasıdır.

Havayın yoğun yağışlı kesimlerde yağla olarak daha çok otlağ yaylak, mera larve kırlar tercih edilirdi. Bu da yüksek rakımlı yerler demek. Şimdilerde ise su kaynakları, vadiler, tepeler, düz alanlar tercih ediliyor. Kırlar daha çok gezinti amaçlı kullanılıyor. Burada sonuçta vanyo nuz. Yayların hepsi bitiyor, hepsinde insanlar konaklayabiliyor. Coğrafya mütasait olduğu için ulaşım kolay yapıyor. Kısaca, Andırında el değirmiş doğa parçası kalımadı.

Ayrıca ağıl nıye rakıyularını eklemeliyiz. Elektrik sayesinde çalışan kuyuların su dengesi ni bozuyor, tabiatı çökeltmeye itiyor.

İnsanları ruhat kılan her yere konut, yayla evi yapılmaktadır. Bunu sınırlayacak bir engelde görülmüyor. Kalkı yapıları her yapı ile doğa denge zarar göüyor.

Ak yapılmadığı anda tabiat kırılıyor. Orman ve bitki örtüsü darba alarak zayıflıyor. Yeşillik arasında açılmış, keleşmiş bir tabiat görülmüş ortaya çıkıyor.

İkinci yerleşim dediğimiz yayla yerleşimleri de çok su kaynaklarına zarar veriyor. Doğada bilinen bir su varsa, bir yeşillik varsa makine ile kazınarak suyu alınıyor. Eve getirilip hapse ediyor. Doğal su kaynağı iki ay yayla kullandığı için on ay tabiatın ellendenilmiyor. Suyla dayalı doğada denge bozuluyor. Bitkiler, canlılar, sürüngenler, ağaçlar her parça bozulmuşluktan nasibini alıyor.

Bugün Andırında açıkta akan çeşme türü kaynaklar kalmamıştır. Hepsi kapılara gömülmüş ve tabiatın ellendenilmiştir. Andırında geleceğin tehdit eden en büyük tehlike yok edilmiş kaynaklardır.

Nasıl Andırın'ın gücü doğaya dayanıyorsa, doğada su kaynaklarıyla hayat buluyor. Görülen manzara şudur. Su kaynakları doğadan alınıyor olduğu için denge bozuluyor. Bozulmuş su kaynaklarını besleyemiyor. Çukurova'nın sarı sığağınan buna bulağ doğaya kağan insanoğlu, teknolojiyi kötü kullanarak sığağın doğayı bitiriyor.

Bir yanda doğallığın zenginliğini hale ko nuyana coğrafya, öbür yanda el değirmiş alan bırakmayan toplumu yoğun besleyen Andırın geleceği de bu dengede saklı. Burada doğa Andırın'ın doğa yaşama nın sdrmesi hassas hale geliyor. Bunun için bir dizi önlemler alınmalıdır. En acil olanları her men sıralayalım.

- Orman, tarım kadastroları tam sınırları yeniden çizilmeli.
- Yerleşim yerleri, sınırlanmalı, plan yapılmalı.
- Su kaynakları mülkleri olmaktan çıkarmalı. Plan dahilinde ortak depolar yapılarak dağıtılmalı.
- Hangi su alınması için bölünmüş doğaya girilerek alınmalı.
- Dik ve eğimli yamaçlar çiftlikten alınmalı, yer yer meyvecilik teşvik edilmeli.
- Meraler ekilmemeli, sdrilmemeli, proje yapılarak korunmalı.
- Tarımda sulama sulama sistemlerinden vazgeçilmeli, modern sulamaya geçilmeli.
- Tarım arazileri kesinlikle yerleşme, yapılaşmaya, eğilmemeli.
- Ağaçlandırmaya yapılmalı.
- Orman kesimleri yani üretimi tamamen durdurulmalı.
- Yeşillik el değirmiş, insansız orman alanları oluşturulmalı ve buralarda yaban hayatı varlıkları (Özel Alanlar Alanları) yaptırılmalıdır.
- Andırın'ın bütün bitki örtüsünü koruma altına alınmalı.
- Elektrik hatları yer altına alınmalı, orman alanları eğilmemeli.
- Keleş, 300 - 900 rakımları arasında projeli, kontrol edilmiş yapılmalı, diğer kesimlerde tamamen kaldırılmalı.
- Tarla sğmaları önlenmeli.
- Orman koruma köyüne verilmesi.
- Arazel islahı ve erozyon kontrolü yapılmalı.
- Yakacak için odun dışında kömür kullanılmamalı.
- Bitkisel orman ürünleri planlı ve izlenli toplanmalı.
- Avcılık tamamen yasaklanmalı.
- Özel ormancılık teşvik edilmeli.
- Maden ve taş ocak faaliyetleri yapılmamalı.
- Organik tarım teşvik edilmeli.
- Merkezde sanayi bölgesi ayrılmalı.
- Atık sularda doğa larıtmaya geçilmeli.

Andırın'a bir ev değil,
bir fidan dik!

Kahramanmaraş'ın izni i kelerinden biri olan Andırın'ın kendine özgü güzelliklerle doludur. Coğrafik yapı itibarı ile engebeli bir yapıya sahip olan i keni nente me duyulan olan insanoğlu kadrginas, düdüst ve çalgılandır.

Heri bir türkü vardır, "Git mesek de gelmesek de O köy bizim köy müzdü" terennüdü Andırın'ı tanıtır et mektedir. Andırın'ın Ölkemizde her nede olursa olundu en naz bir kez memleket toprağında meşe hayalindedir.

Ti şik dengisi ve Andırın Gelişim Platformunu en kalbi duyugularla kutluyorum. Andırın'a gidip gelemeyen herşeyi her nede olursa olundu en naz bir kez memleket toprağında meşe hayalindedir. Ti şik dengisi ve Andırın Gelişim Platformunu en kalbi duyugularla kutluyorum. Andırın'a gidip gelemeyen herşeyi her nede olursa olundu en naz bir kez memleket toprağında meşe hayalindedir. Ti şik dengisi ve Andırın Gelişim Platformunu en kalbi duyugularla kutluyorum. Andırın'a gidip gelemeyen herşeyi her nede olursa olundu en naz bir kez memleket toprağında meşe hayalindedir.

Keleş suyu ilk baharda bulanın,
Andırın'ın muşket ekde dolanın,
Toprak damlar samanların bolanın,
Süyu kâden sarlan buzlar rıcokdu.

Tarih ve coğrafik yapıları Andırın'ın sınırlarında Hitit, Frig, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde ait Herşeymiş (Gezen) Kalesi, Azgıt (Yeni köy) Kalesi, Anacak Kalesi gibi kaleseler ve kalıntılar

bulunmaktadır. Bu yapıların çok eski medeniyetlerin yaşam alanı olduğunu kanıtlanmaktadır.

Yine bölgede bulunan kaleseler; Ak kale, Burun köyü (Çoğdu kalesi), Boz enik kalesi, Coççalar kalesi, Çuhadarlı (Mitel) kalesi, Hsar (Ayge pınan köyü) kalesi, Kale köşü kalesi, Ka leboynu kalesi, Kudret kalesi, Rifat iye kalesi, Tirtatlı kalesi, Kalas kalesi, Surma kılı manastırını saymak mümkündür. Ölkemizde bekledi bu kadar kale başka i kede yoktur. Andırın'da ko nuya ilgi duyanlara Kaleler Şehri Andırın olarak geniş bir çalgıma bekliyor.

Osmanlı döneminde bir kaza merkezi olan Andırın, 1855'te Kesim Köyü'ne taşınmış, 1863'te yeniden Andırın'a döndürülmüştür. Şemseddin Sami, kâmdusî İA lârında Andırın'ı Halep vilayeti nin Maraş sancağına bağlı kaza merkezi bir köy olarak tanımlamıştır. 1919 Sivas Kongresi'nde sonra, Çukurova doğu bölgesi Kuvayı Milliye Teşkilatı, Andırın'da kurulurak, bu yörenin kurtuluş hareketlerini öncüsü ve merkezi olmuştur. Cumhuriyet'in ilanından sonra, Milli Mücadeledeki, hizmetlerinden dolayı Cumhuriyet döneminde 1925 yılında yeniden i kede ko nusunda getirilmiştir.

Burada Milli Mücadelede zikrettiğimiz vatan ve millet sevgisi hep devam etmiştir ve edecektir. 1993 yıllarında bölücü terör örgütü Andırın'da bir zemin yoklaması yaptı. Bu beklerin insanları avtı fgeç ile yo lara döndü. Tırl dağılımı aza zi ya psı çok kırık ve kurdanlık rıda doludur. Bölücü bir grup burada girmektedir. Alga me kme kistediği dağın eteğinde kiev sahibi, on bngirdince hemen güvenlik göküne taber veriri. Her dünü ve geleceğini düşünmez. Bölgeye gelen komando ekibi bölücü grubu etkisiz hale getirir. Komando ko mutarı operasyon boyu rca halkın iğisini ve heycanı gördü rce maridar bir ifade kullanır. "Bu dağ terörü nün çok rahat tutunabileceği bir arazi yapısına sahiptir, ancak bu insanlar burada olduğu sürece burada terör ist bannamaz" diyerek bir gerçeği dile getirir. İşte Andırın ve Andırın'ın bu ifade özetle mektedir. Alia hzo rda koymasın, vatan ve millet adına olabilecek her türlü terör rıcgal vs. memleketin müdafası ise ko nusu olursa ydregini yine ortaya koyacaktır.

Andırın'ın 300 mt ile 2000 mt. Rakım arasında bir yapıya sahiptir. Bu yapı ile bilhassa yaz aylarında sığağın ve serinliği bera beryazır. Aslan taş Barajı mercabında (üst ucu) başıya n ike sınıt, Toroslar dağ sibi besinin birer parçası olan yd ksek dağ larla zemin yapar. Genelde Doğu - Batı istikametinde Ceyhan Nehri ile zemin bir kolu olan Keleş Çayı (Keleş) arasında olup hakim olan beki Güney ve Güney doğudur.

Tarım alanı bakımında zenginliği yine ölkemizde 65 Ormanlık alanı sahiptir. Tarım alanı ve diğer alanlar ancak %35 alanı sahiptir. %65 Orman arazi yapısına sahip olan bir yer güzel

olmaz mı? Orman tür zenginliği bakımından zengin bir bitki örtüsünü barındırır. Bu konuda tür zenginliği ulusal ve uluslararası bir dene sahiptir. Örneğin Tırlı Dağının bitki çeşitliliği, flora zenginliği burayı Milli Park yapabilecek zenginliğe sahiptir. İklim bakımından ilke Akliden İklimi Şişli İkliminin yanından kaadeniz iklimini de kal olarak bulma kımüklüdür. Kaadeniz bölgesinin tipik bitkisi olan Fındık Andırında doğal olarak yetişir. Aklifiye Köyü sınırlarında Fındıklı denizi vardır.

Bu iklim zenginliği, bölgeyi farklı yönlerini farklı söylemler ile dile getiren çeşitli Tarlası, Höpür, Yağmurunu zo purvs. Arazi yapısının kink olması, nüfusun fazla olması ile beraber çeşitli insanımızı o manlık alan danta ra ağmaya itmiş, Höpür tabirini neyin restin tarafından bilinmesi mükümlü olarak mayalıdır. Höpür, Ormanlık, makilik bitki örtüsüne sahip düz ve eğimli arazinin ağaç bitki örtüsünü mezlelere karıştırmıştır. Bakın Aşk Tevri ne diyor, Ormanlar kesilir Höpür olurdu. Bir yanından sel alır kepir olurdu, O zaman köylüler hep bir olurdu.

"Oher" diye çit surlerle nicolu. Çalığın olan Andırın insanı kit arazi kayraklanın artan nüfus baskısı ile devam edemeyeceğini öngerek kendini dganatmıştır. O kumaya ve dğanda çalığı maye başlatmıştır. Öyle köyle vana li genç insanların memur olmaları ile e sınırlar dışında yaşamaları nedeniyle o kulları kapamak dnu munda kalmıştır. Bu çalığın insanları çalıklıkla her iştige ; bu krasi de, iş hayatında hep başanlı olmuştur. Yöre insanının Elok mlik bakımında güçlü olan mayası sebebiyle, yaşama eğilimi bu no krasi de yarı kulları olmuştur. Son yıllarda iş hayatında da başanlı sınırlı müdevulmehta bu da yöre insanlarının mutlukla kalgılanmaktadır.

Burada yarekili obun diye bir fikri anlatılır. Köy Gökçe (Göçel yöresinde) köyde ne memmet efendi bir Höpür ağar, arca k ta köy hak getire, öküde bile çit surler imkanı yoktur. Arca k kama ile ino ngüde ile ekine kilektir. Zamansız hara, yağış düşer tarla denize işte yer dar olur. Memmet kama ile üç çakara cebi dolu bulduğar ekler. Aşkın köylü ka hvedu to planmıştır. Memmet gelir gözlerini niçi güldür... O h h bel. Bu sene işim iş, üç cepik yer ekim ve işi bitirir...

Burada işin espişi olmakla beraber bir geçişinde aktını çizmek gerek ki insanımız hem çilekçe hem de ne kadar kanaatkar değildi mi? Andırın insanını farklı kılan da zaten bu haslet değildi mi?

Andırın ilçesinin ilke merkezi rakımı 1050 mt civarındadır. Nüfusu uzun yıllar 8.000 olara ktisip gitmiştir. Kısaca farklı bölgelerde ki en öne mi etkenlerdir. Yaz aylarında bu nüfus kat be kat artmış gösterir.

Dağlarımız

Yüzölçümü nüfus % 65 ormanla bitli kaplı bir bölgedir. Dağlar örneği bir yeryurtur.

İlçenin hemen karsısında bulunan dağ Sarımsak dağ olarak isimlendirilir. İlçenin doğusunda bulunan bu dağ yıllardır hayvanların otlatma ve usulde kesim ahitlerinin etisinde kalmıştır. Bitki çeşitliliği bakımından çok zengindir. Enginlerde kesme çalısı dediği her dem yeşil meşeler, yabani armut ağaçları, benaz (kayın ağacı) ağaç, Demirci ağaçları, Kizilik ağaçları, Har da denilen Defne bitkisi ve yüzlerce otsu bitki mevcuttur. Herde defne bitkisini nülke sanayindeki yeni anahtır. Tes bitçi ile n(Tes bit), yülkse k rakımında mezdade denilen (Toros Göknarı), Kamalak denilen(Sedir) ağaçlar

Sarımsak Dağ

bulunmaktadır. Bu dağdaki yapıyı karda deşindiği gibi yıllardır sosyal bes kılara meşuk kalmıştır. Son yıllarda ağaç türü bakımından iyice fakirleşmiş ama çok dağ Ormanlığı bme Müdürlüğü tarafından yeniden reha bilite edilerek Kamalak (Sedir) tohumu ekimi yapılmıştır. Yapılan kumanda ekisi ile kileri iyileştirilmiştir. Bu mura uğrayan bu bitkilerdeki canlanmayı göreceğiz. Bu dağda meza Fenk olara k isimlendirilen birçok yerde olduğu gibi örneğin de bulunur. Arazi sarı olup olduğundan arca k maye veya bir neki ulaşım mükündür.

Resimde görülen Sarımsak dağı şimdi daha yeşil. Andırın ilçesinin sınırlarını yasadığı lu. Boğasa kdağ ki bu resim bu dağın çeşitliliğidir. 1976-1978 yıllarında Karaçayma ve sedir türü ile ağaçlandırılmıştır. Büyümlüş olmasında naba nnu bu resimde de görülmektedir.

Kayraklı dağı Andırın ilçesinin kuzey bölgesinde bulunur. Gökşun ilçesi ile sınırlı olmuştur. Bölgedeki Geben, Aklifiye (Sine), Aklımdık (Bunduk) köylerinde bulunduğuların birçoğünü alır. Bu yerler Ormanüst zonu veya üst zonu yakın yerler olduğundan çoğu ormansız ve çıplaktır. Bakıldığına sadece taş ve kaya bngörülür. Bu yerler hayvan otlatma ilğini en fazla yerlerdir. Meşhur Cili Meyem efsanelerine konu olan Kale bu dağın başındadır. Kale Andırın Gökşun yolu üzerinde bulunur. Kale Andırın Anıtı Talim mi Çili Meyem i

Meryem Kale Komutanının çok güzelidir. Civanlı ile gelen iki güçlü ailenin oğulları Meryem'e aşık olurlar. Sen alırsın ben a benim davası büyük olur. Nara dönüştür. Meryem'in babası olan ve Kale Komutanı kizine talif olanlara birşart koşarak, bu no kim yerine getirirse ke zonu olarak ıdır.

Ke zın başışartın ağılları. O zamanlarda at ile yökuluk ve biricik önemli bir maharetti. Ke zıste yavaş, ağırlı nolduğu yerde atının ayağını toprağa deşindiğinde n at ile kim kaleyeye ulaşsın ke zona verecektir. Yiğitleri bir teğ sarar. Bir taraf hemen aklına geleni uyula maye başlar. Tüm adamaları toplar. Kaleyeye kadar yassı taş döşeyecektir. Hemen çalığına başlar. Günerce çalığına doğeni rca k kenziz kaleyeye ulaşmaz. Öbür yandan bir başla talif aşık daha farklıdır. Özgürdür. Atının ayağına birer keçe sarar ve sürenek kaleyeye ulaşır. İste Komutanatın ayağını toprağa deşindiğinde n kizim almaya geldi mi der. Sonuçta ke taş döşeyeni deşilim ayağına keçe bağlayan olur. Günerdir yollara taş döşeyen yiğit, "Meryem de Çil idi" zate naba madim ama... der. Bunu deşilim evatüründe anlatılan da vardır.

Geben ve Gökşun bağlantılı yolu

Bu dağda bulunan arca k ağaçları yöreye özgüdür. Geben kasabasının Gökşun ilçesine bağlayan kara yolu bu dağın aşarak gider. Bu dağ üzerinde ki geçit kımına Meryemçil Beli denilmektedir. Bu bölgede bulunan küçük plato, daha çok Çukurova'da n gelen irca nıbrın çadırını yayması olarak kulla nıma kdır. Burada kamim bir hayli yülkse k olduğu nda n çadır sakinleri geceleri sohbet ortamında ateşi yalarlar.

Tırlı Dağı Andırın ilçesinin kuzey batısında bulunan bölgenin önemli yülkse k kile k dağlarındadır. Dağ üzerinde Kuşoğlu geçmesi ne kadar yoldur. Tırlı dağı zivresi Orma n Yağrınları örneği hımeti yülkse k bir Gözetleme İstasyonu bulunur. Bu dağda Yöleğimi yoktur. Yine Dağın doğu ve Batı baklımları bir arada kar kuyusu bulunur. Andırın halkından buranın bilerler

yazın ağustos ayında dahi çevrelerine kar ziyafeti sunabilecektir.

Tırlı dağının flora bakımından büyük bir zenginliği vardır. Örneğin birkaç çeşit dağ çayı bitki türünü burada görmek mümkündür. Arazi yapısı oldukça sarımsaklıdır. Kolunda niktir. Yöreyi bilen öncülerimiz ise dağda ilerlemek imkânı değildir.

Akdağda, Yöre halkı yaşadığı demektir. Andırın ilçesinin ve tını dağının da kuzey batısında bulunur. Kuzeyinde savun çayraklar. Üzerinde geniş Sedir Ormanları vardır. Dağın zirvesi Orman rejiminin dışında olduğu ndan ormansızdır. Otlatma amaçlı olarak kullanılmaktadır. Zivrede bir kayrak suyu bulunur. Sürme kalar Suyunun gıfalo olduğu nı anlatır. Deve hörgücü gibi olan belde (zi rveye yakın) meza n taşlarının olması tını bir dokuyu çağırıyor. Geçmişte eğilimce nın yazın cenazelerini gömmüş olmaları da muhtemeldir.

Akdağda inuzant orma nı, yani Çök k Köyü'nün kuzeyinde Terik Tepesi denilen yerde bir Yangın Gözetleme İstasyonu vardır. Orman yangınına nın tesis edilmiştir. Çoğar Köyü ve Ormanlarını Çök k Köyü, Aklifiye Köyü platonu buradan görmek mümkündür. Yangın kulesine kadar arca k gidebilir. Akdağda buradan yaklaşıp bir saatlik tırmanma ile ulaşılabilir.

Elmadan, Çök heybetli, yüksek olup oldukça geniş bir Güneyden geçen Karasu çayına tepeden bakar. Gökgedik ve Aşkın köyleri köyleri başına buseybetir. Güneydoğu baklımla bulunan köylerin yanında kuzeybatısında Karaçayırı Köyü vardır. Aynı zamanda Kahramanmaraş olan il ile sınırdır da oluşturun. Dağ üzerinde ağırlıklı olarak Sedi r ormanları ile kaplıdır. Sıcım gibi kamalakların seyrine doyum olmaz. Gökgedik ve Karaçayırı köylerinde araç ile ulaşılabilir. Dağın ve ormanın denizlerine yöle devam eder. İkeni denize ise dolan deniz sınırlarının doruğuna Andırında aranan Köy doruğundadır. Bu dağda Karlık meşkinde yaz aylarında kar bulunur. Yaban hayatı olarak bök Ormanda ayı bulunur. Karaçayırı köyüne belan bakıda orman yolu üzerinde çeşitli kamalakları verilen Sedi r ağaçları kesilerek beraber Arca k Ağaç olmaları namzetir.

İşim ve Balık dağı, Andırın Ceyhan Nehri ne sınırlı dağdır. Dağın batısında ki köyler Kizil, Bostanlı, Boyunyoğulu dur. Balık ismi yağışlı havalarda, bu dağ sürekli yıldırmak kımına, salkaya uğradığı için bu isimle anılır. Yıldırmı yerine balık atı ta bir Andırın özgüdür. Dağın doğu ve Güneydoğusu istikamete olukça sarılır. Yaya olara k dahi ilerleme imkanı yoktur. Belirli yerlerde geçitler olmakla beraber olukça sarıp bir dağdır. Dağın tabanında Ceyhan Nehri akar gider. Berke barajının yapılması ile bu karayon suyu da olmuştur. Barajın önce Ceyhan nehri tepeden akarak bir çığı gibi görünürdü. Kendini uçakta yada helikopterde gibi hissedersiniz. Dağın sarı olması ile beraber bitki çeşitliliği oldukça zengindir. Dağın doğusundaki köylerin geçimi çoğunlukla ormandır.

Karayüce-Topuçlu dağı, bu dağ Andırın ilçesinin kuzeydoğusunda Elmadan selamlar durur. Karasu çayına karuyarparcası Kahramanmaraş sınırlarındaki Başkonuş dağına doğu yanını ağırlıklı olarak Tatarlı Köyü sınırlarına girer. Bu dağ ve eteklerinde bulunan köyün mezarlarında ceviz öpmü (men iği) gelişir. Hatta köyün Çukurova adında bir de mezarları vardır. Karayüce dağının yöresinde karadur. Anı olarak yülkse k bir arazi yapısına sahiptir. Andırın Gökşun yolunda orman de postunu geçip sağda ayrılan yol ile ulaşılır. Kuyucak yoluna devam edilir. Karayüce nin tepesinde Yangın Gözetleme Kulesi vardır. Zivreye 500 mt kalana dek bozuk bir karayolu vardır. Biraz uğraşarak planlı nırsa zivreye ulaşılabilir. Dağın zirvesi çok ağırlı bir gördüş mesafesine sahiptir. Burada hava ağı k olduğu nda Çukurova, Kahramanmaraş Ovası görüldür. Ormaniyeli nün birçok yeni buradan görmek mümkündür. Karayüce dağının eteğinde Kahkadevilen bir su tutulması gölektir. Aklımdık Köyü'nün öndüdeki göle bence. Bu gölet ile ilgili bölümlerde anlatılır.

Be reklet Dağı, Balık dağı gibi Ceyhan nehri ni tepede nsey eder. Bu dağda ya prakli ağaçların birçoğudur. Bu dağ keçe ağaç türü bakımından zengindir. Bu zivreden Ceyhan Nehri üzerinde yapılmış olan Berke Barajı gövdesi ve göl alanını yöreye doyarmazmış. Baraj gövdesi kizilidir. Sarı ralı nısa bere ket dağın içinisi oyularak yapılmıştır. Dışından bakıldığında dağı görülmüştür. Tünelin içinin girişi k, koca fabrika santral ile kalgışmıştır. Baraj gövdesi ender yerinde kile geçide beton olarak yapılmıştır. Gövde yülkse kliği tını bati ile dınyada betonda yapılan

Zyüksel barajdır. Görmeye değerdir. Buraya gidilince Ormaniyeye toprağın geçip Haruniye kaplıca ne girmenden dönmeyin derim.

Andırın doğreye kible istikametine seyreden dağların arasında sivri gözlük tepesi Başdoğan Sivrisi olarak bilinir. Utakan bakta Ma rir piramidi buraya im gelmiş diye düşünmek mümkündür.

Beli başlı dağları bunlar; Karamağazın hakını yöreye meyeli, siyah bulutları buranın üzerinde göreceğiz. Belin Andırın kuyveti yağmur geliyor. Bu yöre insanının yağmur müşiridir.

Akarsularımız

Andırın ilçesi Ceyhan Nehri havzası içerisinde kalmaktadır. Doğu sınırında Ceyhan Nehri ile bizzat buluşup parçalandır. Yukarı bakıldığında Geben, Kırkuş çayının sulu n, Karasu çayına karışarak Kahramanmaraş sınırlarında Köşulu denisine döndüğü ve Mec run Leyla'sına kavuşur. Karasu çay boyunca Kahramanmaraş ilinin Yeniyapan Köyüne kadar deşil güzeleklere sahiptir. Bu yada doğal kırmızı benekli a balık bulunur. Ancak son yıllarda bu kayrak suyunu örneği öküde Kahramanmaraş Belediyesi nce bula rla aınarak içme suya olarak getirildi. Orada doğal hayat ne kadar zengin bilmiyoruz.

Karasu kaynağının kizil yere den yaklaşıp 1 km kımında suda hiçbir canlı yaşamaz. Karasu kaynağında çikan bazı gazlar sebebiyle canlı yaşamazı nemez. Ama daha sonra niki hayat başlar. Buz gibi bırınsuya sahiptir. Daha aşağılara inildi ke eski değeri me kalitlerini deşilimci görmek mümkündür. Bir seyahatimde çay boyunca Adana'da n çadırı ko rak lama yapa n doğaseverlere rastlayıp sohbet etmişim. Bizim de nize nimiz bizde daha iyiliğiyer bilerler diye hayrlıdır. Bizim de nize nimiz ihtiyacımız var.

Son yıllarda bu çay güze rğinin yukarı kesimlerinde Karaçayırı Köyü ile Emirler (Wile) Köyü arasında deşilimci üretimi amaçlı su tutma çalığı nı devam ettirmektedir.

Karasu çayının vadı boyunca arazi yapılı bula rla naba nında insanlarımız çok güzel ve bze me yave dretile mektedir. Bir başla karsuyunuzu Keşiş te den bir Keşiş çaydır. Andırın Kahraman Köyü'nün ağağı Andırın kizil sınırlarında olmuştur. Aynı zamanda bu çay Kahramanmaraş-Ormaniyeli sınırdır. Keşiş çayı Karapınar civarında kolbaya nılır. Andırın bölgesinde kaba n kesim dağlarımız ana başlığında naltığımızı Tırlı ve Akdağda arasında ki Rfatıye, Kahraman Köyleri'nin su havzasını topar. Yöre Aklifiye, Ormaniyeli, Altınbağ ve Kizil mbe ri Köylerinin bulunduğu havzayı toplayarak Andırın Planlı te kesime yeni olan Çınar Geçidi ne ulaşır. Kesik Yay başlığında n geçeni aynı isimle anılan deniz çınar Geçidi ne ana kayrak ile buluşarak Keşiş çayına doğu yoluna deva meder.

Burada gurunun vuru lmadan geçemeyeceğiz. Bu derelede geçmiş yıllarda yöresel balıklar vardı. Çoçukları bu derelede çimerlerdi. Çim mektabini yöreye özgüdür. Denize girmek gibi birşey. Andırın çoçuklarında mezdade yılan meşkilidir. Plaj derbiri suyun eşleştiği yere o güzel çoçuklar, denin olan suda n korktuğundan bze de hilerle nacı nı bütetti, büyükler öyle öğretilmişlerdir. Biraz üzüleceğiz ama bu son bızım. Bu sular da gımda lede balık rveye andırın çoçukları değil pet geşler yıldıyır, karpu kadekları yemiş arıkla vme yıldıyır. Doğusu yak gımağ bze bu. Bu resimle ki kuyyma cesaretinde yok, gelekte... Düşün sesimizi Çınar geçidi ni işleten müstecirler, düşünsesimizi Belediye yeri n kile ve yetkililer, düşünsesimizi Sayın Kaymakam, düşünsesimizi Sayın Vali... Dost acısı yler bize yakışmıyolar. Yablanın zı naktırken bu konu daha boyutlu ve çözümlenilen dile getirebiliriz.

Andırın ilçesi merkezinin de içinde bulunduğu su havza kizil ise aşağılarında Başdoğan çayını almaktadır. Ka başlağ Köyü sınırlarında Keşiş çayı ile buluşarak Ceyhan Nehrine ulaşır.

Diğer birçok akarsuyumuz da Andırın Suyu adıyla bilinir. Suda n, Membaında Çuhadarlı Köyü ve civar köyleri nısu yunu toplayarak Kale Bakımeri'nin Andırın Suyu adını alır. Harboğazi meşkinde de nı karayon oluşturanak Yeşilova Beldesinin içinisinde n Aslanbağ Barajı ile buluşur. Burada Kale Bakımeri'nin yula kizil 250 mt yula kımında Öze l sektöre ait 70 huzuluk Ala balık Üretim Tesisi bulunmaktadı. Bu üretim gerek Andırın, gerekse Kadiri, Ormaniyeli har ka Adana nın A balık ihtiyacının karışılmasında söz sahibidir.

Bunların dışında birçok büyük derele halinde Ceyhan nehri ni besleyen akarsularımız, bulunmaktadırlar.

■ KAYBOLAN DOĞA'dan NOTLAR

- ☞ Köyün yamacında güzel bir çeşme vardı. Kaptaj yaptılar, gördüler. O gündən sonra yamaçta kuşlar ötmez oldu.
- ☞ Evimizi n yanında söğüt ağacı vardı. Eve serini k geliyordu. Söğüt kesildi. Sıkaktan oturmaz olduk.
- ☞ Köyün öndeki sulak alanı sinek o luyor diye ya rdılar. Ortalık kurudu ama o gün bugün ne göçmen kuşlar gördük, ne sesini duyduk.
- ☞ Eski den derele rde balık tutardık. Şimdi ne balık var, ne de tutmasını bilen.
- ☞ Av silahları se rbest oldu. Dağda uçan kuş kalmadı. Dövlüklerde sü fülle yayılan tavşan ların larıda kaldı. Bırde avcılar n dilinde.
- ☞ Eski den bakıy la ormana gide nleri n fazla birağaç keserdi. Şimdi motor lu testere ile dağa gide nler bakanın bir yıllik iğini birgünde yapıyor. Es e, sesiz dağlar motor gü dünü kısıy la ya nkıla nıyor. Yaban hayvanları için em in yer kalmadı.
- ☞ Çok de ğil yirmi sene öncesinin akan derele ri, göze llerden kaynayan sulane ni, akan çeşmelerini gören var mı?

■ DOĞA'NIN DOSTLARI

- ✓ Ağaçlarındır
- ✓ Ormanları koruma
- ✓ Ağıllı keğirdiği
- ✓ Su kaynaklarını koruma
- ✓ Sulak alanları koruma
- ✓ Ormandan bilinçli yararlanma
- ✓ Mera, otlak, yaylak koruma
- ✓ Planlı, sınırlı yaylıclılık
- ✓ Bilinçli insan

■ DOĞA'NIN DÜŞMANLARI

- ✓ Devletin ağır orman kesimi
- ✓ Halkın bilinçsiz orman kesimi
- ✓ Keçiler
- ✓ Plansız yaylıclılık
- ✓ Orman açmalar
- ✓ Erozyon
- ✓ Yangın
- ✓ Çevre k yasalar
- ✓ Bilinçsiz insan

■ IRMAKLAR VE DERELER

- ✓ Andınncayı
- ✓ Başdoğan suyu
- ✓ Boğazak suyu
- ✓ Ceyhan nehri
- ✓ Karasu
- ✓ Keşiş çayı
- ✓ Körsulu

■ DAĞLAR

- ✓ Akçadağ dağı
- ✓ Balk dağı
- ✓ Başdoğan dağı
- ✓ Boğazak dağı
- ✓ Çiğdem dağı
- ✓ Dumanlı dağı
- ✓ Elma dağı
- ✓ Eşme dağı
- ✓ Gayıranlı dağı
- ✓ Hapıs Dağları
- ✓ Hıbekdağı
- ✓ İkik dağı
- ✓ Karadut dağı
- ✓ Karadağana dağı
- ✓ Kuma dağı
- ✓ Mazgaç dağı
- ✓ Merkez dağı
- ✓ Sarımsak dağı
- ✓ Savrun dağı
- ✓ Tını dağı

■ GÖL ve GÖLETLER

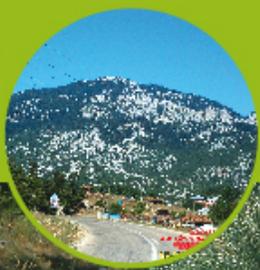
- ✓ Aslantaş barajı
- ✓ Koca göl Akyünlü - Yazları kuru
- ✓ Cevur gölü - Ceben
- ✓ Sütlü gölü - Andınn Merkez - Kuru
- ✓ Harboğazı Regülatörü - Yeşilova

■ ZİRVELER

- ✓ Akçadağ
- ✓ Başdoğan
- ✓ Başkonuş
- ✓ Dehşetlik
- ✓ Dumanlı
- ✓ Düldül
- ✓ Elmadağ
- ✓ Eşme
- ✓ Harmanlıkaya
- ✓ Tını
- ✓ Ziyaret

■ VADİLER ve KANYONLAR

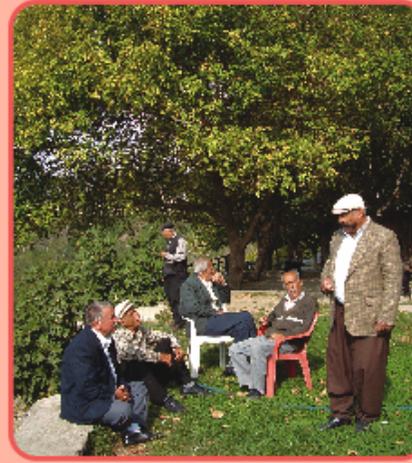
- ✓ Andınn Suyu Vadisi
- ✓ Balk Deresi Vadisi
- ✓ Başdoğan Vadisi
- ✓ Karasu Vadisi
- ✓ Kavaklı
- ✓ Keşiş Suyu Vadisi
- ✓ Körsulu Vadisi

KIŞLA BAHÇESİ Aslına Dönüşsün!

■ Kış Bahçesi Andırın'ı anlatır.

► Ramzi ÇİNGİL

- * Zemin çimlenmeli
- * Tuvalet modern hale getirilmeli
- * Uzağı seyrederek durbünler konulmalı
- * Küçük su oyunları yapılmalı
- * Çeşme, mermerden yapılmalı
- * Engelliler için ulaşım yolu yapılmalı
- * Ahşap malzeme bir kullanılmalı
- * Kabisuz lıve mer engim ormanı sağlanmalı

KIŞLA BAHÇESİNİN TARİHİ

İğemiz merkezinde bulunan, özellikle yaz mevsiminde halkın iklim, iklim dokunuşu, serin havasından yararlanıldığı Kış Bahçesi park (adını park alanında Osmanlı Devleti döneminde kullanılan Jandama Karakolu ile bagla Karakolu ile ilgili, sorumlu kullarında yerleşim yerindeki halkın huzur ve güvenini sağlamak amacıyla beslenen (barındırılan) Süvari askerinin bakımını yapdığı Tavla (Ahır) binası ve çevresinin bahçe olmasından dolayı Kış Bahçesi denime olduğu araştırılmalıdır an bağlamak tadır. Yakınında ise Osmanlı döneminde Hükümet Konağı bulunduğu, bu binanın yanması nedeniyle İlçe yönetiminin Göksun'a kaydınırdı.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin 1923 yılında kurulması sonrası 1925 yılında Andırın ilçesinin kurulmasından sonra (Ul) rpi Hükümet Konağının yapıldığı Devlet hizmetlerinin bu binadan yürütüldüğü, binanın güney kısmında Merkez Jandama Karakolu nun bulunduğu, Kış Bahçesi çeşmesinde Tavla varolduğu, Ul rpi Hükümet Konağının iki katlı üzeri çinko ahşap bina olduğu, giriş kapısının bugünkü Hükümet Caddesi yönünde bu bulunduğ, Kaymakamlık Çalgıma odasının giriş kapısının üzerinde ki ikinci katta bulunduğu, alt katta ise Cezaevi, Karakol odalarının bulunduğu belirtmektedir. Mevcut Hükümet Konağının 1960 sonrası (1961-1962) yapımının planlamasından dolayı Merkez Jandama Karakolu olarak Asın Mezarlık yakınında hizmet binasının yapıldığı ve Aslınyehin buraya taşındığı diğer kurumların ise varandağlardan kiralanarak evle rde hizmetlerini sürdürdüğü, eski ahşap Hükümet Konağının yıkıldığı, yerine yeni Hükümet Konağının yapımının tamamlanmasıyla kirada bulunan Kurumların yeni Hükümet Konağına taşındığı

Yeni Hükümet Konağının çevresinin düzenlenmesi çerçevesinde Tavla'nın (Ahır) da yıkıldığı, 1964 dönemindeki eski Belediye Başkan Zeki Yayıoğlu döneminde Kış Bahçesi'nin park haline getirildiği, Kış Bahçesi park alanına betonarme bir binanın bu dönemde yapıldığı, 1969-1973 dönemindeki eski Belediye Başkanı Mustafa Zülkarıfçı döneminde PTT Müdürlüğü'nün hizmet verdiği 4 katlı binanın yapıldığı, Kış Bahçesi parkına giriş bölümüne çeşme yapıldığı, Kış Bahçesi park alanındaki betonarme binanın çevre düzenlenmesi nedeniyle 1999-2004 dönemindeki eski Belediye Başkanı Ahmet Rüzgar yönetimince yıkıldığı, park düzenleme çalışmalarının yapıldığı, 2004 sonrası mevcut Belediye Başkan İbrahim Tezcan döneminde park düzenlenmesinin modern hale getirildiği araştırılmalıdır an bağlamak tadır.

NOT: Asın mezarlık yakınındaki Jandama Karakolu, yeni hizmet binasının Çok Programlı Useyakın na yapılması sonrası Ç PL Örgenö pansiyonuna dönüştürüldü.

- Kaynaklar: 1-Yayıoğlu Yayıoğlu (Eski Belediye Başkanı) 2-Mustafa Rüzgar (Esnal Odaları Başkanı, Babası Osmanlı Aske ni) 3-Mehmet Yılmaz (Eski Belediye Zabırası Emekli) 4-Mustafa Keleş (Yağlı Varandağ, Babası Çökak Karakolunda görev yaptı) 5-Mehmet Kayalı (Pınarbağı Mah. Eski Muharı) 6-Feruzan Antepoğlu (Emekli Adıyve Zabı Karıcı)

Kış Bahçesi Andırın'ı anlatır. Bir bakıma Andırın demek Kış Bahçesi demek.

Kış Bahçesi Andırın'ın orasında Engitibi ve Hayvancık Ovasını (Andırın güney) gören park ki Andırın'lı o sun, yabancı otun gelme gelen herkes kış bahçesine uğrar. Uğ ramadan edemez.

Kış Bahçesinin Andırın için önemini saymakla bitiremeyiz. İşte en başta gelenler

- * Andırın'ın ilk ve terk parkı
- * Yazın sıcakında halkın toplanma yeri
- * Spor ve eğlence için yapıldığı yer.
- * Buluşma ve görüşme yeri
- * Sohbet ve toplantı yeri
- * Umuma açık bir yer
- * Yeşil park
- * Çeşme ve su kaynağının çıkacağı yer
- * İçinen seyir yeri
- * Şehrin mekizi yeri
- * Hükümet konağının büroşü
- * Okula, camiye yak n yer
- * Gençlerin toplandığı yer
- * Siyasi faaliyetleri n yapıldığı alan
- * Çınar ağaçlarının gölgelediği yer
- * En güzel çayın yapıldığı yer
- * Buluşma noktası
- * Sakin ve dinlenecek yer
- * Resim çekilecek yer

İşte böyle bir yerdeki, orijinal halinden uzakla çarşı ile bağlantı dükkanları yap larak kesildi. Hükümet konağın aratı naç ile merdiven kaldırıldı. Köşesine kahvehane yapıldı.

Kış Bahçesinin eski haline gelmesi için nele r yapılmalıdır.

- * Öndeki kahve zemine gömülme l
- * Çarşı ile bağlantı kesilen katlı dükkanlar kaldırılmalı
- * Hükümet konağın merdiven le geçiş yapılmalı
- * Beton düzenlemeler azaltılmalı

Ali Gürbüz-1

► Hüsnü KARCI

■ Röportaj

Çinlilerin bir "Ara sözü" vardır. "Ölen her yaşlı, yok olmuş bir kütüphanedir" derler.

Yıllık iznimi memleketimde geçirmek için yola çıkmadan önce, değerli kaymakamıma ve Başkanımıza Sn. Ahmet Narinçoğlu, bana "Tirşik Bergisi" için, abide ve önemli bir takım şahsiyetlerle röportaj yapmamı salık verdi. Ben de böyle bir çağrılmadığımda, öncelikle irademi için bir düşünce yoktu. Sn. Kaymakamıma, bana birkaç isim önerdi. Önerdiği isimler gerçekten öncelikli olmasın diye şahsiyetler. Bunlar, Andırın'ın yetiştirdiği önemli kıymetler, İshadım Ali Gürbüz, Dr. Nejat Yaycıoğlu ve Cebeli Kasabası'nın emekli imamı Hacı Mehmet'ti.

Öncelikle Cebeli Kasabası'nda kalem eden Hacı Mehmet'in evine vardım. Ev sahibi beni sıcak karşıladı. Meramımı anlattım. Memnuniyetle karşıladılar. Önce eşinin fotoğrafını çektim. Sonra sırtını duvara vermiş oturur halde ki fotoğrafını çektim yağı çınarın. Ses alma cihazını açtım. Ne fayda ki, yağı yüzü devirmiş koca bir çınar! Röportaj yapma imkanı bulmadım. Mehmet, Amca'nın hafızası zayıf lamış, konuşmaya mecali kalmamıştı. Yapacak bir şey yoktu, ses alma cihazını kapatıp geriye döndüm.

Kaymakam Bey Adana'daki röportajlarda bana yardımcı olabileceğini, Plafon muzunu önyesi ve aynı zamanda Tirşik Bergisi'nin Yayın Kurulunda görev alan Tahsin Sarıbayrak'ı önermişti. Tahsin Bey telefonunda bu hususta görüş alışverişinde bulduk. Tahsin Beyi heyecanlı buldum. Bana elinde نگلدیجیnce yardımcı olacağı hususunda teminatlar verdi. Tahsin Bey, Ali Gürbüz ve Nejat Yaycıoğlu ile görüşerek randevu günü ve saatini aldı.

İlk röportajımı o gün, bizim için Büzücek yaylasında ki evlerden ayrılarak, habes sıcak günlerini yaşadığı Adana'daki evinde beni ağırlayan adamıma Ali Gürbüz'le yapma şansını yakalamıştım.

Ali Amca ile aynı köydeniz. Otuz dört yıldır da kendisini görememişim. Doğrusu çok heyecanlıydım. Fizik olarak ne gibi değişiklik göstermişti diye düşünüyordum. Karşılaştığımda, gerçekten şaşırımdım. Allah yüzümü rüme, Selsebeş yaşına rağmen, oldukça dinç ve sağlıklı görünüyordu. Ses cihazını açtım, daha sorumu sormadan anlatmaya başladı hayat hikayesini.

Üç yüz kırk ikiliyim. Askere sevk edeceklər. O yıl Andırın'da üç yüz eli kişi askere gidiyor. Daha böyle bir kalabalık daha böyle bir asker sevkıyatı olmadı Andırın'da" diyor, yaşlı adam. Hakikate nolmadı, ben de biliyordum. Topladıkları sıraya düzülür. Zabit gibi, sube reisi. Şöyle bir göz geçirir. Bana "gel", dedi, geldim. "Su bayrağı al" dedi. Bayrağı aldım. "Öne düş" dedi. Öne düştüm... Bizizdirler. Alışkılar, filan. Fırncı Mehmet vardı, topal O bir beygir kılbaşım, kendinin de yok beygiri. "A lağa gel" dediler, vardım. "Bunu Fırncı Mehmet gönderdi" dediler. Teşekkür ettik. "Para-pul vermeyeceksin" dediler. Huyuru da biliyorum adamım. Bizim su değirmenimiz vardı. Yılca orada oda verirdik. Babamda insan iladamı. Tuttuğunu tutardı. Biz Kadiri'ye kadar o atınan sevk ettiler. Geldik. Kadiri'nden kamyonu dolduk. Ceyhan istasyonuna geldik. Oradan tren bndik, hareket ettik, aman yarabb! Tozları geçeceğimiz sırada, bir kalpü patlamışlar. Yağmur yağmış, sel gelmiş, tren hattının akını olmuş. Durdu durulur. İrin dediler,

hepimiz indik. Aboo, baktık ki trenin rayasından kılpayı getsek, gederdik. Akı yanıma uçurum. "Geç Askerler" dediler bize. Allah yüzünüzü baktı" dediler. Hiç unutmamı bu! "Ölümden döndünüz, bunu biliyor musunuz?" dediler. Şimdi, şöyle bir kayalık görüyorsunuz, o kayalık an buraya taş gelecek. Nasıl edilecek, ben sana vereceğim, sen ötekine vereceğin. Ben ilk sıraya girenlerdim. Bendensona ki kış daha var. Hiç kimse şurdan şuraya götürme yok. O, ona veriyor, o, ona veriyor. Şakır, şakır, şakır... O bayı yaptık. Bak kurban okuduğum Allah, bizi nasıl da buluşturdu. Ne büyük sevap aldık o zamanlar. B'endim, burası yaldı. Mühendisler geldi, rapor verdi, "geçer mi?", "geçer" dediler. Otrende ne kadar adam var biliyor musun? Başla sevkıyat an da bindiler. Sıf Andırın'ın üç yüz eli kişi var. Bndik amma tene, ay o trenin için görme!.. Daha önce mal götürmüşler, berbat o zamanlar, kim kime, dum dum yağı. Oturamadık, yatamadık. Ben ilk askerler böyle başladım. Soru: Andırın'ın gıbi ticaretleşmiş olmayan bir yerden kaçıp, Adana'ya büyük bir şehre geldiniz ve ticaretle iştigal oldunuz. Bu geleceği nasıl aştiniz ve başarılı bir iş adamı olabildiniz?

Cevap: Ticarete karşı bir tutulum vardı. Daima, ticarete yapmayı düğündüm. Babam, "Ali'm yavrum, sen hangi işe atılarsan, il iğallah netice alırsın, sana güveniyorum" dedi. Hakta, son günlerini yaşıyor. "babacığım bize bir öğütün nasihatı nvar mı?" dedim. Allah geçinden versin sende bir ölümlü şey yok; amma, işte oturuyorduk. Çardağlarım da var. Ağa beylerim, abalırım da var. Ne de olsa bizden tecrübe olsun. Her zaman muhtac, se'nin öğütüne nasihatine dedim. Dügündü, düğündü. "Ali, yavrum sen varsın, ben sana bir şey demem" dedi. Hakki, tuttu elime verdi. Babamdan, hep böyle liber sözler... Daima, doğruya doğru konuşur, eğriye eğrisini" dedi. Böyle bir imandı. Örnek vereyim. Ali Saip yüz başım. Eşkyalar, Sarı Bööekte, şurdan kurşunladılar, şurdan çıktık! Babam, elinden vurduklar, eli şöyle çabkidi. O kadar zor etti, Maşa bağlanmadı. "Yıecek ekmeğim var" dedi. Böyle babayı ben nerden bulurum.

Bir gün Adana'ya geliyorduk, otobüs yolda patınej etti, geri döndük. Ceyhan'a vardık, tene bndik. Adana'ya gelmiyorduk otobüs, pata nejetti. Babam bir adamla hemen kucaklaştı. Ben ufak çocuğum, yanlarına sokulurdum. Ali Saip miş. Yüz başı Ali Saip'i, "Durdur" dedi, "nasıl vaziyeti?" "iyi şükür" dedi. Otuz bindördüm bir tarafta kaldı. Gavur tarlası. Bizim babamın Yüz başı Soru: Çokaktan mı?

Yok, burada, Cihanberitli köyünden. Babam dedi ki: "Üç yüz dönüm tarla veriyorsan" dedi. "İh, tarlam var" dedi. Şunu dedi, bunu dedi, hiç birini kabul etmedi. "Ceyhan gibi bir Arap tayım var onu veriyemi" dedi, "yok", dedi. "Maşa bağlanın mı?" dedi, "yok" dedi. "Anlara'ya gidiyordum işini yaptırılmam, maşa..." "yok" dedi. Babama karşı sevgim bir kat daha arttı. Neyse, ayrıldık. B'endim, Ceyhan ticarete. Ticarete çok meyaldim. Zevka listim. Muhit fakir. Ormanı işçiliği yaptım. Orman Kerestesi listim, naklettim. Kağıtlara balayınan Üzüceğ Çökaktan, Çışar dan kereste naklettim. Baladım, sattım. Örneğin Elbistan, Göksun, Zeytin tarafına gittim. Mal alırım, getirir, Adana'da satırım. Ceyhan'da sakınamama, güvence yok. Beni soya b'irledi, malımı alabilirlerdi. İnden. O da huyuma gitmedi. "Ben" dedim, "ticaret

yapacağım" dedim babama. "Olur" dedi. Bir dükkanın olur, oturursun. Öyle ya, herkes seni yanına getir, akşamda nevine gidersin. Bunda daha rahat iş olur mu?

Tahsin Sarıbayrak: Ali Amca O zamanlar Çokaktan kağıt ile kağıt günde gelirdiniz, Üzüceğ?

Amca'nı hiç sorma Tahsin... Oy, oy, oy, oyl... Öküzler bizden perişan, bir öküzlerden perişandı!

Hüba, Kadiri'ye geldim. Dükkan açtım. Çokta müşteri oldu. Soru: Ne üzer heydi?

Hubatçılık yaptım. Herkes evde dantar gelir, bir de sen datarsın. Senin dantıttın tırtı tam gelirse, tam Müslüman olur, tam esnafın. Ama bir kısmını çabalarla, ona bir daha yaklaşılmaz. Uzun müddet orda kaldım. Oradan Adana'ya geldim. Buradan mal aldığım arkadaşlarla kuruştum. "Hay yavrum" dediler. Sen oranın adamı değitir. "Sen büyük göle git" dediler. "Büyük göle boğut" dediler. İstanbul'a tavsiye ederik İstanbul'a gitmez isen, "Adana'ya gel" dediler. Olur dedim, geldim. Bir kilo mal satmam dedim. "İşine diklat et" dedi. Şükür burada, iyi netice aldım. Şimdi şurasını söyleyim;

vergide on sekizinci, yirmi ikinci, otuz üçüncü, yüz doksan yedinci olur Adana'da. İnanın, ben Adana'nın zengiri değilim; birinci zengiri değilim amma; düüst davrandım. Bak, onur belgelerim de kağıtında. Şimdi bana satışçıları. Yo da-belde görürsen, satışçıları. Bünden, Pazar'da gel bir yanına:

"Amcacığım nasırsın" dedi. "gördüğüm adam değitir, ben seni çikaramadım" deyince, "Ben şuyum" dedi. Bizim oğlan da yanımda, hayretle bakıyor! Şükür, böyle de satışçıları var. Kusura bakmayın, ben bunu fazladan söylüyorum ama...

Tahsin Sarıbayrak söze girdi: "Ben bile şahidim, Ali Amca" dedi. Paramı değeri indirdim. Öyle, kurşunu feder etmedim. Şıraya da vermedim, Rakıya da vermedim. "Yirmi günlük kahve hayatın var" derlerse, Tahsin'in namına. Oturmadım. Ne yapayım orda ben B'endim beş daire mvar gımdı şeyde Büzücekte. Gelmiyorsunuz ki? "Bir gün gelin misafiri olur" diyordum, gelmiyorsunuz. Görmeye değer. Şükür, onda rahat ediyordum. Allah her kесе öyle şeyler nasip etsin, çocuğum oldu. Dünya yedincisi oldu. Amca'nın da, mezuniyet töreninde. Bugün de geldi, beni getirdi. Sizi içinin gelim!

Şimdi gelelim Andırın'a. Allah bana otuz tane Andırın'ın gıbi kaza verse... N'olur şurdan bir kurusumu yemmediler yahu, vallah yemediler. Yüz tane Andırın'ın gıbi bir kaza olsa, ben yazarım yahu. Ne yordum, ne şılayım var. Bir daha tekrar ediyorum: Bir tek kurusumu kimse yemedi. Andırın bu...

"Zengin oldum kafam çalışmaya başladı"

"Dünyayı dolaştım, her şey sağlıktan ibaretmiş"

"Kağıtla Çokaktan Çığyardan Üzüceğ tonvuk getirirdik. Öküzler bizden bir öküzlerden perişandı"

Anekdot

Ali Gürbüzün halası çok lezzetli yemekler yapmış. Öyle ki halasının dünd her yere yayılmış ve hatta sarayayı bir ahçı arayan Osmanlı Padişahı Vahdet'inin kuluna kadar gitmiş. Padişah halasını saraya istemiş. Halası İstanbul'a saraya gider. Uzun yıllar sarayda Vahdetine lezzetli yemekler yapar. Vahdet'in Misra s'ürgün gideceği zaman halasını da yanında götürmek ister. Fakat halası meklistemeli ve doğup büyüdüğü Çokak köyüne geri döner. Halası Ali Gürbüz'e yalınca çok lezzetli yemekler yapmış. Halasının yemeklerini unutuyor ve tadını damagında hissediyor.

Öğecikliği

Ali Gürbüz 1922 yılında Andırın'ın Çokak mahallesinde doğdu. Babası Durdu Gürbüz, köşkerlik sanatıyla iştigal etmektedir. Ali Gürbüz çocukluğunda beş meşegeli ile ilgilidir. Ticareti ve sanatı babasından öğrenir. Daha sonra tahsil için Kadiri'ye gelir. Ticaret hayatına Kadiri'de başlar. Büket imalatı hanesi kurar. Demir ticaretini de işine katarak kişisi büyütür. Kadiri ticaretine dar gelmeye başlayınca doctanın da tavsiyesiyle ticaret hayatını Adana'da sürdürür. Yıllarca Adana'nın vergi rekort menkele arasında yerini alır. Şimdilerde ise sosyal ve kültürel faaliyetler için enisindedir. Andırın Değerinin getirdiği ve ilde mesinde önemli maddi ve manevi katkıları olmuştur. B'gi ve birikimlerini genç nesillere aktarmakla ve tavsiyele de bulmaktan zevk almaktadır. Üç çocuğu olan Ali Gürbüz'ün eşi Seyhan hanım eвідir.

ANDIRIN ve KADIRLI

Ayrılabilir mi?

~ Ahmet NARİNOÇLU

Coğrafyanın insan ve toplumların hayat biçimlerini belirlediklerine veya şekillendirdiklerine Çukurova'da tanık oluyoruz. Ova ve toroslar nasıl birbirlerine muhtaç ise orada yaşayanlarda birbirlerine muhtaç haline gelmiş. Yazın toroslar, kışın Çukurova. Bu geçit iki toplum yerine tek toplum kültürü ortaya çıkmış. Yani Çukurova ve Toroslar bir bütündür. Andirin, Kadiri birlikte olduğu böyle bir temeldir.

Dün doğuya bağlı birlikte bugün pek çok sebeplerle Andirini ve Kadiri birbirine bağlamıştır. Buna iki yönden bakarsak gerçek daha iyi anlaşılır.

Andirin yönünden baktığımızda Kadiri yani Çukurova çok cazip gelmektedir. Bunları şöyle sıralayalım.

- Ekonomik yönden Andirin insanın iş ve istihdam alanı Çukurova olmuştur.
- Cöçün fazla yaşanmadığı tarıma dayalı dönemlerde, Andirinin tarım çalışmaları için Çukurova'ya gelirdi.
- Çeltik, Pamuk (sonraları fındık) iş ve geçim alanıydı.
- Üretim bolluğu ve refah Çukurova'da olunca varlıklı ailelerde göçmüştür.
- Andirin esnafı ve halkının ekonomik ilişkisi, alışveriş Kadiri üzerinden olmuştur.
- Tarımda makineleşmeye geçince her türlü tarım - alet ve makineleri Çukurova'dan alınmıştır.
- Rahat ve kolay ulaşım tarihten beri kadiri üzerinden olmuştur.
- Andirin üney kırsılın, tamamen Çukurova'nın doğu parçasıdır.
- Yazın Andirine yayla göçü, kışın Çukurova'ya göç şeklinde kesintisiz devam etmiştir.
- Okullar Kadiriye önce geldiği için insanlar çoğunlukla ortaokul ve işe eğitimi için Kadiriye gitmiştir.
- Sızak, ucuzluk, bolluk ve kolay ulaşım Kadiriye göçü artırmıştır.
- Tarihten beri gelen akrabalık soy-soy beraberliği Kadiriye cazip kılacaktır.
- Kadiri yönünden baktığımızda Andirine yönelmek için pek çok sebepte burada sayabiliriz.
- Kadiri en fazla göçü Andirinden almıştır. Kesin olmamakla beraber Kadiri'nin yarı nüfus u Andirindirdi diyebiliriz.
- Kan bağları, akrabalık, soy-soy birliği devam etmektedir.
- 1925'lere kadar Çoçak bölgesi ile batı tarafı, Kadiri ilçesine bağlı kalmıştır. Buralar Kadiri'nin bir parçası iken Andirine geçişle bağlantı kesilmemiştir.
- Hayvancılık için yapılan göç, sonraları yerini dinlenme amaçlı yaylacılığa bırakmıştır. Geleneklerin devamı olarak Andirin merkez ve civar yaylaları seçilmiştir.
- Artık Kadiri toplumu andirin yaylalarında kalıcı komutlar yapılarak yerleşmektedir. Herde kışında yaşamaları sürdürülebilirler.

- Modern tarım, şehir yoğunluğu baskı oluşturanak insanları doğal ortama itmektedir. Kadiri için en kolay enişlen yer Andirindir.
- Andirin coğrafyası Çukurova'dan toroslara, oradan İç Anadolu'ya geçiş çok müsaittir. Bunu kalelerden, tarihi kalıntılardan anlıyoruz.
- Çukurova'yı besleyen su kaynakları toroslardan gelir. Su insanı hep kaynağına çekmiştir.
- Tarihten beri iç içelik, ortak gelenek - görenek - töre yaratmıştır. Kısaca ortak kültür oluşmuştur.
- Andirin Kadiri'nin dışarıya açılan kapısı olmuştur.
- Tarıma dayalı Kadiri'nin ihtiyaç olan iş gücü ve istihdamı Andirin sağlamıştır.

Her iki cephe den de baktığımızda Andirin ve Kadiri birbirinden ayrılmaz sosyal, kültürel, ekonomik doğu bir coğrafyaya sahiptir. Bu birlikte için sonucu ortaya çıkartılabildiği.

- Andirinin önemli bir kısmı (özellikle aşığı bölge) Kadiriye göçmüştür.
- Çocuklarını Kadiri'de okuturlar.
- Akrabalık bağları giderek artıyor.
- Ticaret, alışveriş Kadiri üzerinden yapılıyor.
- Hayat yazın Andirinde, kışın Kadiride geçme şekline dönüşüyor.
- Andirin emeklilerin tercih ettiği yöreye dönüşüyor.
- Yolun gelişmesiyle günü birlik ulaşım daha da artıyor.
- Yerel medya aynı bölgeye hitap ediyor.
- Ekonomik faaliyetler, üretim ortak yapılar hale geliyor. (fındık, turp, mısır vb)
- Üretilen ürünler karşılıklı birbirini besliyor.

İçin bir de kültürel yönü var. Bunu dığında daha çok anlıyoruz. Souduklarında "Kadiriyim", neresinden de ne kiğinde "A Andirindim" cevabını sık duyuyoruz. İnsanlarımızın kendiri Çukurova kültürüne ait kabul etmesi, Çukurova'nın Andirini kapsadığına inanması gelir. Andirin tarihten beri geçiş bölgesi olmuştur. Pek çok kültürlerin ve hayat tarzlarının izi taşımaktadır. Bu yüzden dğ açık, duyarlı, hoşgörülüdür. Türkçe en güzel halıyla Andirinde konuşulur. Zengin bir yerel edebiyatı vardır. Yörede yapılan alışveriş, ulaşım, ekonomik ve ticari faaliyetler, yaylacılık, göç, ortak kültür, soy-soy birliği, kan bağları Andirin - Kadiri birliğinin güçlenmektedir. Toplumun eğilimi de bu yöndedir.

İçte gördüğümüz gibi dün birbirine muhtaç olan Andirin ve Kadiri yarın daha çok muhtaç olacak. Kaderleri ortak iki ilçe, geleceği için akıllı ve birikte hareket etmelidir. Andirin ne dağ koludur. Kadiri ne sehildir. Toplumları birleşmiş ortak bir coğrafyadır burası. Bu coğrafyanın yaşam kalitesinin yükseltilmek hepimize düşen vazifedir.

Bu bir veda yazısı değil!

~ Oktay ÇAĞATAY

2003 Yılında İsparta Aksu Kaymakamı iken mahrumiyet ilçe hizmetini yapmak üzere Andirine tayin edildiği dönemde her yeni tayin olurken ilçeye karşı duyulan merak ve Doğu Bölgesi hemzeminin 2. yılını bu korumada bir ilçede yapabilmemizin memnuniyeti kapamıştı. Ankara'da resmi görevimi takip için bulunduğum 15 günlük meyil müddetini sırasında ziyaretine gittiğim bir ağa beyim nereye gittiğimi öğrendiğinde "dursana gittin o kuyayım Andirin'in de miş ve o meşhurların halini "Din dinn" la başlıyan her Andirinin bildiği şii olurmuş ve "gülene" ne için var orada" demişti. Halbuki ben tüm ayrıntılarla bilirdim bile çok özelliğini eskiden beri tanıdığım Andirinin arka dağın nandan öğretilmişim. Her ne kadar o zaman kadememden çok kendine Adana'yım diyordu ise de... Andirin benim için bir kama bölgemdi, sevinçle geldim, başladım. Daha ilk günlerde gelen ziyaretçilerin yoğunluğu, insanların bakışları, övmeleri içimi süzmiş bile. İnsanların yüzlerini, tavırlarını, kullandıkları kelimeleri, tabiri "berimde" içimde doğduğum ve yaşadığım coğrafyaya neredeyse aynı olmasını bu içi sıcaklığı da he da artırdı sanırım...

Günlükte ya da öğün köy gezileri ile etrafı daha iyi tanıdıkça ne yazık ki aslında bana bu içi sıcaklığı hissettiren tüm oumlu yönlere rağmen insanların hak etmediği hizmet eksiklikleri ve birçok konuda ki yoksunluklarla bir arada yaşadığımız gördüm, üzdüm. Öyle acı manzaralarla karşılaşırdu ki; kucağında bebeği ile kömetlere yürüyor, köyde ulaşmaya çalışıyor kadınlar, ekmeğini nasırlarında bir dilim helva ve elinde ki meyve suyu ile okulduvarınında diz çökmüş öğlen ye meği yapıyorları zaman öğretiler, eşeklerle su gelen yaşlılar Kadiri'ye bile giderken mide nizi bulandıran yollar, merkeze bile çevrildiğinde su ve remeyen musluklar... liste uzayıp gidiyordu. Herpede olumsuzluk yoktu ya bu güzel ilçede. Çocuklarda ki öğrenim görmesizlik, "Haydi keşer okula kamparyasında" beri günlerinde okul çağında olup da okula gitmeyen kaç çocuğumuzun olmasında, dağ başında şevkle çalışan öğretilerinde karşısında yaşanan bir türlü zorluk aşmış kendini yetiştirmiş Andirinin ve beki en önemlisi devlet, bayrak millet sevgisi vardı.

2 yıl önce geldiğim ilçede 4 yılını bitirirken az önce saydığım eksikliklerin giderilmesi için bile her sunulan imkânları en üst seviyede elde etmek en üst düzeyde kullandım mekiçinde gelen her şeyi yaptığım beki de bu yüzden Andirinin tarihinde en çok kalıcı kaymakam olduğum ve toplumun her kademesinde daha uzunsure kalıram için dua eden insanların bulunduğunu sanırım herkes biliyor. Bir kademeyi günün vancısı kadar güzel bir şey ki bu. Nasıltan edilebilir? Sanımyaşayanlar hissedebilirler...

Ben bu gururu, sevinci sadece şimdilerde yaşamadım ki Andirinde...

Ekme kararı helva yiyen çocuğum Cuma günü merdudü artık çorba soması lahmıdır. yerken, içme suyu nu geçirmediği köyde gece yarısı kurban kesmeye kalkırken, makam aracı olarak kullandığım arazi aracım bile gidemeyip de inip yürüttüğüm yoldan, aracımın içinde etrafı seyredip giderken, evinin yarımına yardımcı olduğumuz vatanlarımızın çocuğuna becağına sanlıp işi ya da neş görmemekle ne bakımı eliktan yürüye meyerni okullarında söylerim, merzuata rağmen bu çocuğuna neştiğimiz yatılı okulda yanıma oğlunla gelip kaçamak gülen gözlerle bakarken, yolağın böz me okul tavaletlerinde su içmekten kurtulan çocuğumun neşeli hallerini izlerken, bir yoldu "Susuzluktan hayvanlar bağınıyor" diyen muhtanın "Kaymakam bey hayvanlar camazır meki nesi istiyor" sözlerini dinlerken, verdiğimiz fidanların yetişenlik elmayı yerine ve daha neleler beraber hissettiğimiz ben bu gururu bir misiniz?

Şimdi bu yazıya bakıp da sanlı her şey güllük gülistanlık oldu eksiklikleri bitiren diye düşünmeyin sakın, bunu ben de biliyorum ebe...

Diğer sayfalarında da rica ederim göndereyim başlağık 4 yıllık faaliyetler için yazıya da da göreceksiniz ki birçok şey yapılmış ve bitmiş. Bu dönemde Andirinde yapmaya çalıştığımız şey en insanı standartlara ulaşma marşında temel yapısal eksiklikleri ortadan kaldırma kadar gelmektedir. Her ne kadar en üst imkânları en üst seviyede iyi miyetli, en verimli kullananmaya çalıştık ve sanırım başanlı oldu.

Andirinin tüm Türkiye ile beraber yaşadığı bazı problemler var ki bunların genel ölçekte çözümü ne zaman da gelebilecek meselelerdir. Fakat bu bir de coğrafyanın yapısını getirdiği problemler var ki bunların da çok fazla coğrafyayı değiştirmeye şansı bulamayacağı meca göre insan standartları temin noktasında ancak çözümler bulabiliriz ki bunları yapmaya çalıştık.

Bir de bir problemi daha var ki beniyi maden ve doğrudur de bu oldu. Belki de diğer problemler bu artıyordu. İçinde bulunduğum ortamlarda çözümler bulamadık getirdim bu problemleri, eksikliği... Andirinin birisini yeteince sevmemesi problemleri...

Bu problem öyle zor durumlarda biraktı ki bazen... 50 meyer için avukat tutan 7 kişi gördüm mesele... Her gün mesaiye gelirken adliye katında onlarca insan, kadirin çocuk gördüm üzdüm.

Bu problemin çözümü öyle iş makinesiyle filan olmuyor, zamanla eğitimle, fakirliği gidermekle diye düşünüyordum da yaşadığımız eğitim ya da eğitimsiz durumu daha iyi tanıdıkça inandığımızı Andirinin a görev düşüyor Andirinde yaşayan filandaki gibiler...

4 yıllık görev sürem boyunca eğer başarılı olmuştuk ki ya keşiflerden edindiğimiz imkânlar budur. Hiç birimizi tek başına yapmadım, yapmadım. Bu başarıyı elde etmede görev yapan tüm memurların katkılarına başta kurum amirleriyle beraber, Belediye Başkanları ve çalışanlarının Andirinde tüm siyasetçilerin, işçilerin, emeklinin değişik bölgelerinde görev yapan meslektaşlarının, Andirinin meseleleri hakkında lafayan Andirinde dğışındaki tüm dostların geldiği gününde beri hep ilçe gösteren Sayın Ahmet NARİNOÇLU ağa beyim, Andirinde etlerini samimiyetle de nişiyi çözüm bulmaya çalışırken Adana Valisi İlhan ATAĞ ve Kahramanmaraş Valisi M. Niyazi TANILIR Beyin ve de tabii ki yardımlarına başta başlıyıp, ebe geç giderken, ceptelefonuyla saatlerce konuşurken bana sorusuz sa bir gösteren sevgili eşim Hande Hanım'ın çocuğumun Ahmet ve Melike'nin hakları çok fazla. Hepsi de şükranlarını sunum.

Başta ki dediğim gibi, "Bu bir veda yazısı değil!" Nesli veda edebilir ki insan her zaman haklarına... Sadece hoşça kalın.

ANDIRIN Toplantısı

■ ANDIRIN Konulu Panel-Sonuç Bildirisi

Andirin Kaymakamı Zafer Orhan başkanlığında 23 Mayıs 1994 tarihinde Kamu Kurum ve Kuruluşları, Çeşitli İllerde Kurulu Bulunan Andirinniler Derneklerinin temsilcileri, meslek kuruluşları temsilcileri ile Belediye Başkanları ve siyasilerin katılımıyla Andirinnüzere panel düzenlemiştir. Panelde;

- Andirin'in genel sorunları,
- İdarenin uyguçmaları, Belediyeleden beklenen hizmetler,
- Andirin'in gelişmesine yönelik teklif ve öneriler,
- Yapılabilecek kültürel faaliyetler
- Bu konularda yapılması gereken işbirliği

konuların tartışıldığı, panel sonucu hazırlanan "PANEL SONUÇ BİLDİRİSİ" Andirin tarihinden bir kesit olarak kaliteli yayınlanmaktadır.

PANEL SONUÇ BİLDİRİSİ

Haymamlığıma, 23 Mayıs 1994 tarihinde Kamu Kurum ve Kuruluşlarının temsilcilerinin, Belediye Başkanlarının, Köy Muhtarlarının, İstanbul, Ankara ve Adana "Andirinniler Kültür ve Dayanışma Derneklerinin" katılımıyla; "Andirin'in genel gelişiminin nedenleri, genel sorunları, idarenin bu konudaki uygulamaları, yeni dönemde Belediyemizden beklenen hizmetler, yapılabilecek Kültür paneli düzenlenmesi" olup, ilçe halkının da yoğun ilgisiyle mahzar olan Panel neticesinde şu sonuçlara varılmıştır:

A) **Andirin'in genel gelişiminin ana nedenleri** Zetki;

- Coğrafi konumun getirdiği engellemeler, Arzu taşınmazlıklarında kalımsız, yol bağlantılarının zayıflığı, tarım alanlarının azlığı
- Ekonomik ve Sosyal yapı, Ekonominin orman ve tarıma dayallığı, Sanayinin olmayışı, Küçük Sanatların yok deneyecek seviyede olması, İlçede sermaye birikiminin olmayışı, olan sermayenin ise dışarıya akması
- İrsanın Yapıcı Gelir düzeyinin düşük oluşu, girişimciliğin olmayışı ve her şeyi Devletten beklemek anlayışının yaygınlığı
- Velayet ile ilişkilerin kopuk oluşu, yol bağlantısının yeterli olmayışı
- İdareci lere ya kırsal tarıca her şeyi idareci den beklemek anlayışı, idareci den genel menfaat yerine kendi menfaatlerini gözettilmesi beklentisi,
- Siyasetin Yapıcı Siyasi gücün zayıf kalışı, Siyasetçilerin genel uğraşlarının yetersiz kalışı

ilçenin genel sorunları konusunda olarak tespit edilmiştir. B) **Genel Sorunlar**

Panelde söz alan konuşmacılar tarafından dile getirilen genel sorunlara aşağıdaki şekildedir:

- Gelir düzeyinin düşüklüğü, Gelir kaynaklarının azlığı
- İkenidani bağıllığı konusundayeni arayışlarına girilmesi,
- İlçe Ekonomisi daha ziyade tarıma dayandığından, Birim alandan daha fazla ürün elde edilmesine yönelik tedbirler,
- Özüncü işleri narinilmesi, çeşitli kve Artefaktü üretilmesine yönlendirilmesi,
- Tatlısu baliçiliğine yönelim,
- Kütmes hayvancılığının geliştirilmesi,
- İlçede bir mandıra kurulması,
- Çiftçi eğitimine yönelik olarak Üretim istasyonlarına çiftçi gezilerinin düzenlenmesi,
- İlçede besiciliğinin geliştirilmesi,
- Sulama birliğinin biran önce hizmete girmesi,
- İlçe Orman varlığının giderek azalması, orman varlığının korunması ve kaçakçılığın önlenmesine yönelik tedbirlerin alınması,
- Hayvancılığın orman Üretimi üzerindeki dezavantajlarını giderici tedbirlerin alınması,
- Özel irk keçi yetiştiriciliği, öze lromancılık konusundaki işlemler

Müdürlüğü müzce bilhassa Köy Muhtarlıklarının aydınlatılması ve desteklenmesi,

- Ormana dayalı bir sanayinin geliştirilmesi,
 - Mübit Üretim tesisi kurulması
 - İlçenin Turizm potansiyelinin değerlendirilmesi,
 - Yayla turizminin geliştirilmesi ve bu noktaya yönelik olarak Belediyemizce veya kooperatifler vasıtasıyla yayla evleri inşa edilmesi
 - İlçede küçük sanatların yaygınlaştırılması bilhassa ağaç oymacılığı, kilimcilik, halıcılık sanatlarının geliştirilmesi,
 - İlçede ki sağlık problemlerinin çözülmesi, halk sağlığı konusunda parnel düzenlenmesi, çark çibani gibi yöresel hastalıklarla mücadelelerin etkinleştirilmesi, İlçede Bir Sağlık Meslek YÜlsek Okulu açılması
 - İlçenin tatlısu kaynaklarının değerlendirilmesi, içme suyu dolun tesisi kurulması
 - İlçenin maden potansiyelini araştırılması (fizibilite raporunun çıkarılması)
 - İlçe insanın yönlendirilmesi
 - İlçede gençliğin spor yapma imkanı sağlayacak başta kapalı spor salonu olmak üzere, spor tesislerinin yapılması
 - Adana, El, E S Karayolu nun İç Anadolu'ya ve Malazgirt'e bağlayana Andirin-Göksun yolunun ilçe için hayati önem taşıdığı, yolun biran önce asfaltlanması için gerekli çalışmaların gözetilmesi,
 - İlçede Kültür faaliyetlerinin artırılması, bu türden panellerin tüm hergeçirilenimizin bir araya geldiği Bayram tatillerinde düzenlenmesi, daha özel gündemlerle toplanılarak gözüm arayışlarına girilmesi, İlçede iki yıldır Kaymamlığa qararize edilen bahar şenliğinin, "Yayla Şenliği" adı altında Temmuz-Ağustos ayları içerisinde Andirin Belediyesi'nin organize olduğu şekilde devam ettirilmesi, köylünün ürünlerinin tanıtımına ve pazarlanmasına yönelik panayırın yapılması
 - Yurt dışında bulunan Andirinniler hergeçirilenimizle bağlantının kurulması ve onların maddi-manevi desteklerinin alınması
 - Demeklerimiz, Demeklerle ilçedeki kurum, kuruluşlar ve basın arasında işbirliğini geliştirilmesi,
 - İlçenin Ekonomisine, Kültürel Gelişmesine katkıda bulunacak bir YÜlsek Okulu kurulması, köyden gelen öğrencilerimiz için öğrenci yurtları açılması, yakıllı bölge okulların biran önce yapımının sağlanması
- C) **İdarenin Uygulamaları**
(Sonuç Bildirisi Raporu halinde ele alınmıştır)
- D) **Belediyelerden Beklenen Hizmetler**
- Gereklilerin gerekirse kasaba tanınması, yapı problemlerinin çözülmesi,
 - İlçe ve kasaba içi yolların asfaltlanmasının sağlanması
 - İçme suyu ve kanalizasyon ihtiyacının ve elektrikliğin giderilmesi,
 - Geben Belediyesi Hizmet Binasının İmar Planının yapılması
 - Belediyelerce İstihdamaya yönelik tedbirler alınması
- E) **Gelişmeye Yönelik Öneriler**
- Ulaşım sorunlarının halidresi,
 - Ormana dayalı bir sanayi kurulması
 - El sanatlarının geliştirilmesi
 - Tanım tekniği ve modernleştirilmesi, Geben projesi ve Rıfatiye hapışağı sulama göletleri projelerini hayata yete geçirilmesi,
 - İdareni bağıllık konusunun değerlendirilmesi (Osmaniye'ye bağlama konusu)
 - Spor tesisleri yapımı
 - YÜlsek Okulu açılması (Y.İ.B. okulu yapımı)
 - Yayla turizminin geliştirilmesi,
 - İlçenin fizibilitesinin çıkarılması

Şiir

■ Andirin sevdalısı Ali amca...

► Ali BAKIRÇIOĞLU

Andirin'de uzun yıllar görev yapmış değerli büyüğümüz Andirin sevdalısı Ali Amca da Andirin'in o karşıkoyulamaz güzelliği karşısında dayanamamış ve Andirin'a olan hayranlığını mısralara şöyle dökmüş.

ANDIRIN

Altın olsun derim toprağın taşın
Dünyalar durdu kça dursun Andirin
Helaldir kazancın, ekmeğün, aşın
Ne muradın varsa eresin Andirin

Çok yerde yayla var orman bulunmaz
Kekliği, reyhası, geñesi olmaz
Güzeli de mekle güzel olunmaz
Güzelsin eşin yok, birsin Andirin

O kış bahçesi güzel ve serin
Çınar geçidinin eşiyok derim
Yüzlerce pınarın piknik yerlerin
Güzelsin canansın yarsın Andirin

Kırazlımdıkliki dere de
Keçi kestik, piknik yaptık burada
Söyleyin varmı? Bir benzeri nerede?
Şirinsin, sihirsin, srsın Andirin!

Altınboğa güzel bir yaylak yeri
Akifye ordan kalmaz kigeri
Çokak, Kırksu, Halbur ve diğerleri
Görmeyenler varsa görsün Andirin

Çiğşar'ın ünüdür kırazı, balı
Balkan dağlarında sünbüü, güüü
Tarihi göç yolu, Halbur'un befi
Şüphesi olanlar sorsun Andirin

Meryemçil'de yaylaların yaylası
İnsanda dert koyamaz temiz havası
Kayranlı'da olur şahin yuvası
Adın tarihlere girsin Andirin

Tril Akçadağ'da ge l piknik yapak
Ceben'in yaylası Kenger'de yatak
Yaban kırazına kuşburnu katak
Vücut zinde olsun varsın Andirin

Şifalot dolu dağları taşları
Ormanda ötüür binbir kuşları
Tarihi kilimle gör nakışları
Hele bir isadı kursun Andirin

Yükseği yayladır engini ova
Avcısı her mevsim giderler ova
Çirşık, tirşikli her derde deva
Diyerek iştahla yersin Andirin

Bakircioğlu yinede eksik bu yazı
İnsanları güzel gelini, kıızı
En mümbit arazi Andirin düzü
Bir yıldı dört mahsul dersin Andirin

ANDIRIN LÜGATÇESİ
Celil ÇINKIR

Herhalde ELLEHAM, BÜDÜŞEĞİ ZELİŞE ÇÖK
Düğüne mança HAHA, Sallanacak PISÇAK
Aşkın a ŞAH, Bir biki bir GİZLİ ÇAK
Doğum yapmaya GURTULMAK derler bizde

Demek'e TUTAN, Gelmeye YIKILMAK
Ev için DAM, Mısır buğamı SÖMİK
Lazım EL ZAM, İnce Kum'a QYAK
Sere sepe yakmaya DÜŞMEK derler bizde

Zona ZURUKAN, KÖDÜŞE'ye BİFARAK
Sabahın ZABAHAN, Yığın'a YAŞAK
Bununla BULUKAN, Dalma'ya TUMAK
Sevirmeye DÄHEM derler bizde

Artık sonra GALAN, Tutuşmaya GAYMAK
Fincan'a FİLCAN, EİNSİSİ olmayana YAYALBIRDAK
Köneytan KÜFEYLAN, Kenar'a ÇIRAK
Evlemeye GİŞİŞE GETMEK derler bizde

Tuzda DÜZAK, Gerçekten ESSATTAN
Kedüğü ÇAYLAK, Hemen YAPIMAN
Bel sargına KUŞAK, Ertesi gün ZABADDAN
Sirtına birmeye ÖPÜMÄ BİME derler bizde

Şiirle sörsüne NAHAR, Kuş tuzuna HABBAH
Ke kadar HADAR, Bir kuş İTÖ ZUBBAN
Muhar'a HİNDAR, Hani birsin ya TAMAN
Adanaya HÖTLAMAK derler bizde

Bunlar BÜKÜR, Bununla BUKİYİKEN-BUKİKEN
Şunlar ŞUHAR, Şununla ŞUNUYİKEN-ŞUNİKEN
Ömler ÖNHAR, Önumla ÖNÜYİKEN-ÖNİKEN
Uyumş gibi yapmaya ÇAKÖLÜLÜĞE MURAK derler bizde

Anahtar ANKAR, Reyhan'a İRBAH
İtibar'a İDİRAR, Ramazan'a İRAMAZAN
Muhlak rahma TAVLAR, Zaldire'ye SAPLAKAN
Keşit almaya AÇLAMAK derler bizde

Haber'e ACAS, Evvelki gün ÖTEAN
İstik arzu HAYAS, Arından ŞARVODAN
İçti boğ'AS, Tohumu bir ağaç, DAĞDÖĞAN
Rast gelmeye İREŞMEK derler bizde

Şeker pancarına GÜÇBASA, Dik yamaç'a ÇAT
Karakış'a GARBASA, Bekensizci dedi KALAMAT
Yedi kardeş YEĞİRDÖŞ, Bir böcek İTÖ ÇATALAVRAT
Herkeslemeye İREŞMEK derler bizde

Yıldırım altı BALMOL, Kabran'a GATIRAN
Deneme SİHOL, Çingene'ye ÖNGAN
Değdil ÖLÜL, Tohumu bir biki ÇERTAYAN
İyk e istanmaya ÖBÜLÜĞİ ÇINMAK derler bizde

Kurdegen DABAZ, Yağruza YAVAN
Çil esliki PALAZ, Soğana SÜVAN
Hadi Çabuk ŞAHBAZ, Bir böcek YÜZEYAPŞAN
Dökümeye GAPSÖMİK derler bizde

Andırın
Şair ve Şiirleri Antolojisi

Andırın Şair ve şiirleri antolojisi hazırlanacaktır. Bu antolojiye ebediyete intikal etmiş şair ve ozanlarımızın kanunî temsilci olarak, tüm Andırınlı hemşehrilerimiz ve çeşitli nedenlerle Andırında bulunmuş bulunan herkes katılabilir.

Andırın Şair ve Şiir Antolojisinde yer almak isteyenler;
a. Kusa hayat hikayelerini (Doğum tarih-Ölüm tarih, tahsili, medenî hali, basılı eserleri, kitap kapakları resimleri vs.)
b. 1 adet fotoğraf
c. En az 10 adet kendî yazdığı şiirli, Şiirler daktiloğrafi veya bilgisayar çıktısı şeklinde olacaktır. Her şiir 3 nüsha olarak A-4 ebadındaki dosya kağıdına yazılacaktır. Hazırlanan şiirler "Andırın Antolojisi-Andırın Gelişim Platformu Derneği Eski Osmanlı Sokağı Dİlan Sitesi B-Block 6.Kat No:11 Mecidiyeköy-İSTANBUL" adresine posta ile gönderilecektir.
d. Şair ve Ozanlarımız şiirlerini elektronik posta yoluyla da aşağıdaki e-posta adresine gönderebilirler. cclnkr@gmail.com

Şiirlerini belf hakları şiirlerini kendilerine veya kanunî temsilcilerine aittir. Ancak antolojide yayımlanacak şiirler için herhangi bir belf hakkı ücreti ödenmeyecektir. Şairler ve ozanlar gönderdikleri her şiirini altına bu şiirin kendisine ait olduğunu antolojide yayımlanması için herhangi bir belf hakkı ücreti talep etmediklerini ve bu şiirlerin Andırın antolojisinde yayımlanması için herhangi bir yasal engel bulunmadığını beyan edecekler ve beyanlarını imzaları ile tasdik edeceklerdir. Aynı şiirlerle elektronik posta ile gönderilen şiirlerin de tek tek yapılacaktır.

Antoloji için şiirlerini en son seçti kurulu ulaştırılacağı tarih 30 Kasım 2007 dir. Antolojiye her şahsın 2 adet şiir gönderilen şiirler arasından seçilecek dahil edilecektir. Bu hizmet için şair ve ozanlarımızdan herhangi bir ücret talep edilmeyecektir. Ancak şair ve ozanlarımızı ikiden fazla şiirlerini antolojide yer almasını talep ederlerse baskı maliyetlerini karşılamaında katkıda bulunulması için şiir başına 20 YTL ücret ödeyeceklerdir. Ücretli olsa bir şiirin en fazla 25 adet şiirle katılabilirlerdir.
Şiir katkı ücretleri aşağıdaki Banka hesap numarasına yatırılacaktır.
Akbank Kağıthane Şubesi
Şube Kodu : 0736
Hesap No: 298540
Müşteri No: 13087170
Hesap Sahibi : Andırın Gelişim Platformu Derneği
Yazılacak Açıklama : Andırın Antolojisi ve Ad soyadı yazılacaktır.

Andırın Antolojisinden elde edilecek her türlü gelirler Andırın Gelişim Platformu Derneği bütçesine irat olarak kaydedilecektir.

Andırın Antolojisinin hazırlanması için, Celil ÇINKIR, Cökhan ÇÖK, Bilel KARAOĞLAN ve Feriz ÇİNGİL katılımıyla oluşturulmuştur.

Antoloji seçti kurulu gönderilen şiirler arasından inceleme yaparak Antolojiye dahil olacak eserleri tespit edeceklerdir. Antolojiye dahil edilmeyen şiirlerde edilmeyecektir.

Yeni Kaymakamımız
Kürşat ÖZDEMİR

İzgeniye yeni Kaymakam olarak Kürşat Özdemir atandı. Van - Çatak Kaymakamı iken ilçemizde atana Kürşat Özdemir Dört yıl doğumlu. Mesleğini en enişlik ve verimli çağında Andırına geliyor. Kendisine hoş geldi ni diyoruz. İlçemizde güzel hizmetler yapmasını bekliyoruz, her türlü destek ve işbirliğine açık olduğumuz ifade ediyoruz.

ANDIRIN GELİŞİM PLATFORMU

Proje Dünyası

Proje Yarışması Açılıyor

Bölgemizin yaşam kalitesini yükseltmek genç ve dinamik nüfusumuzun eğitimi, mesleki hale getirmekten geçiyor. Bu amaçla gençlerimizi düşündürmeye, fikir üretmeye ve proje yapmaya teşvik ediyoruz. Unutmayalım büyük yangınlar bir kıvılcımdan çıkar. Büyük buluşlar açma denen fikirlerden doğmuştur. Bu nedenle düşününüz, fikirlerinizi, projelerinizi bizim için çok değerlidir. Faydalı olmak istiyorsanız fikirlerinizi projelere, onu da üretime dönüştürüyoruz. Bunun yolunda yazmak ve paylaşmaktan geçer. Memleketimizin hangi konusunda, hangi alanında olursa olsun fikirlerinizi, projelerinizi yazın, hazırlayın, gönderin. Buyurun düşüncelerinizi, fikirlerinizi projelerinizi paylaşalım. Proje sorunumuz: Sami Çukadar. Proje ulaştırma adresleri:
1. Andırın Gelişim Platformu e-posta yolu: andirinfo.org.tr sitesinde "proje dünyası" bölümü
2. Adres: Eski Osmanlı Sok.No:8 Kat:6 Dar11 Şişli-Mecidiyeköy/İSTANBUL
3. Tel: (0212)273 02 46
4. e-mail: andirinfo@platformu@gmail.com

ANDIRIN'ın MEYVECİLİK ve HAYVANCILIK VERİTABANINA DAYALI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMİNİN KURULMASI PROJESİ

- Projenin Kapsamı:** Proje, Kahramanmaraş ili Andırın ilçesinde, Andırın İlçe Tarım Müdürü Küşü ile işbirliği ile yürütülmektedir.
- Projenin Amacı:** Andırın Meyvecilik ve Hayvancılık açısından büyük bir potansiyele sahiptir. Projenin amacı bu kapasitenin verilere dayanarak tespit edilmesi ve internet üzerinde Coğrafi bilgi sistemi ile takibi ve gelişmesini sağlamaktır.
- Proje Faaliyetleri:** Proje için Visual Studio 2005/2008 ile Windows uygulamaları, web servislerine web yazılım uygulamaları geliştirilecektir. Bölgenin soğuk hava deposuna ve pazarlamaya ihtiyacı vardır. Bunların sağlanması durumunda bölgede meyvecilik ve hayvancılık hızla artma kapasitesine sahiptir. Geliştirilecek proje ile bölgenin verilerine dayalı olarak kapasitesi tespit edilecektir. Coğrafi bilgi sistemi sayesinde meyvecilik ve hayvancılık yapılan yerlerin bilgilerine hızlı bir şekilde erişim sağlanacaktır. Projenin gelişmesi ile bölgede istihdamı artmasına katkı sağlanacaktır.
- Proje Yürütücüsü:** Dr. Hikmet Maraşlı KSÜ Andırın Meslek yüksekokulu Öğretim görevlisi
- e-mail:** dr.hikmet@ksu.edu.tr
- Tel:** 506 239 37 46 - 539 564 35 01

ANDIRIN LÜGATÇESİ

Keşik yavrusuna PALAZ, Çığajın ÇİÇÄM
Alan dışı Taç YA MAZ, Dırağın DİRÄM
Bu kadar'a BU KAAZ, Gönajın KÖY NÄK
İçeri girmeye DİKLHAK derler bizde

Kocanın kız kardeşine GÖRDÜCE, Medir MÇİ
Öteki tarafa ÖTEYECE, MirasçHERLECCİ
Sadace ZAD ECE, Değirmenci DÄRHE MÇİ
Söjir çobanına HERGELECCİ derler bizde

Bahçeye BAĞÇA, Yemek keçmesine ÇOMÇA
Kannaya GARIĞA, Hatice'ye HAĞÇA
Avuçta PAĞÇA, Gışisi konan baze BOĞÇA
Hadi koşmaya BERK KAĞÇA derler bizde

Tarafın GEÇE, Büyük tahta kaşık ÇOMÇE
Bu taraf BU GEÇE, Karşı taraf ÖTAÇE
Öbür taraf ÖBÖR GEÇE, Öylene kadar'a ÖYE MÇE
Bulgur serme bedine AĞCA derler bizde

Kuşku gölge DULDA, Damak'a E H MÇE
Ebrâfında GİRİMO A, Ötekisinde DEVRİKİSİNDE
Şurada ŞÖRDA, Eski zamanada GÜMÜ BAHİRİMÖE
Vakti geçmeye GARTLHAK derler bizde

İli yaşlı koç ÖVEÇ, Çay geçidine GEÇEK
Ezlik LEPEÇ, Darbukaya Ö DİHELEK
Bir biki bir KÖMEÇ, Ne yapalım MEYDEK
İri toprak parçasına ZEZEK derler bizde

Herhalde ELLEHEM, Parça parça HÖREMPÖREH
Huhtar HÖTTEHEM, Yarmı veya eksik SEKLEH
Harman sörmeye GÖH, Yiyeğin YİYEH
İnmayaya GAMAĞ derler bizde

Bir dalda BİRNE M, Kıdan çuval'a SEKLEM
Ternik DİRGEK, Hangi birin hepsi HİZERE M
Yaban hayvanı sörsüne KÖRE M, Pulluk'a KÖTEM
Övünmek havaya girmeye EKELEMEK derler bizde

Bedavaya BELEŞ, Bilekete TEKER
Ulaka bilinç'e EMEŞ, Kahverengi lekeler GER
Herkes'e HERKEŞ, Marangoza DÜĞER
Elenen tahlin artına KEŞ derler bizde

Çok iyi BERBEREKER, Asalet CİBİLÜYET
Boşajbine ziyan HEDER, Devlet DÖLEET
Öskere EŞERER, Sürmeye HÖ HLET
Yaşlılar Andırın'a HÖKÖT derler bizde

Memleket'e H ELHEKET, Çerez'e ÇEYREZ
Kahn dırağ HESET, Kazık'a D KEZ
Hikaye ebneye RIVAYET, Kullanılmış at mıkına KÖREZ
Suçu bulmak için yapılan engelle BÖ VET derler bizde

Babaya AĞA, KonaName yerine KÖMÜLGA
Kavulmuş buğdaya KAVURGA, Yarmaçorbasına TOĞGA
Köçük ağaç kımbsına GAH GA, İşe yaramaz SÖYKA
Sığ derin olmayana YUKA derler bizde

Aşıkların Gözyaşı

► Hüsnü KARCI / ROMAN

Haklız:

-Arkasında kalaklı var dedi.

C.Ali:

-Arma dâhilîni çöğürüm dedi; baki - musal olurdal Selm. Neğir'in deşuda big birseni içeri alın ka. Gecevin bir abı. Bayıfca qırmez sa bu dırca. Düce anıyabım düşeçim deşin. n zarra mî-salı baskıdır. Arma ka!

bu ara. Cemal'Ali'nin iyareyle dört adamı malğara qığırında 'tebi' vazihelini alldır

Haklız:

- İarınmalğarmdedi. Düce Neğir'e: Sen bel qel.A İarın emri boyle dedi. Neğir bel qe-qıldı. Haklız çürü-aralıda yoznu şegremelî Neğir'i, ustam kağıt yab-lâde-ka suıra. belkürü bir qelîme. Cemal'Ali'nin buzarına ç-ardı. Cemal'Ali, idî Marîbîqer buzarında Neğir'in ara ara idîde ediyuda arnı. dâğır idîkharat almıdî; şandîqî; dımarlar da almış. Neğir yerini buzardeğîmî kirm. merden qelîmî. asen merde almıqın. kârmelî. buzarına. İarın yerden biri qıldı. Çel-yukı çalğın. bir çel-malğara içine qelîmî qıri idîkharat verne kirdî; ası qesemîrezdî Yemle İayn alçışta. yerinde qelîmî qıri; qelîmîde. qesemîqî ya da sermî qesemîqî barmı. dıpharm alçışta İarın biryü. Cemal'Ali Neğir'e salqı dardı. Serî bir barmışta

-Sıde kalaklı başlas dedi; qeme İarın kalpuda olğırcaz atarsın.

Neğir: qelîm ve serî-ka biryüzîdeşle:

- İstî İyemîlek alğın. İalî ediyarın! Sıra barmelî İarınmalğarm. Malğarmaz sa. İarın d-erleğî yalın.

-İlîmî. İlîmî dedi Cemal'Ali; İar' girdî meşivesi de. me şegremelî-şeg çaklı sıyle. İarın alçışta dâğırdağın şıva şıparın.

Neğir:

- İu serî bi İalî. Şam İarın şıva çelmeş. başlık şaklıne İarın. İarın qeçer İrîç. Cemal'Ali; celînden ç-ardı İarın talîd. İarın İarın. Neğir e uzadı:

- Al İalî İarın girdî İ edene İe İalar. Aş vasa İarın alırsın. Aş şıva. İu serî İdî İarın şıqı İ

İarını İarına qeçirîm İesîl
Neğir. İarın İarın Cemal'Ali'nin elinden alırsın. çelîmesinde şaklı İarınmalğarmî. İu İarınmalğarm İarınmalğarm:

- İu İarın İarın şaklıqı. İarınmalğarm İle İarınmalğarm dedi

Cemal'Ali; neğir:

- Dışkür İarınmalğarm. İarın nice İarınmalğarm şıva qeçer; nice İarınmalğarm dâğır qeçer; nice İarınmalğarm da İarınmalğarm.

Neğir:

- Alı İarınmalğarm İarınmalğarm şıva İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

Cemal'Ali; Neğir'in İarınmalğarmdan şıva İarınmalğarm. Neğir İarınmalğarm şıva İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

- İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

Haklız:

- İarınmalğarm dedi. İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm. İarınmalğarm İarınmalğarm.

LASSA

BRIDGESTONE

İSPIRLER OTOMOTİV'e GELEN KAZANIR!

Sürpriz hediyeler
Ücretsiz bilgisayarlı balans
Ücretsiz rotasyon
Ücretsiz lastik kontrol
Ücretsiz yol yardımı
Jant düzeltme
Yağ değişimi
Sigorta hizmetleri

İSPIRLER OTOMOTİV

Makina San. Paz. ve Tic. Ltd. Şti.

Mahfesiğmez Mah. Adnan Kahveci Biv. Andrin Apt. No: 26/D Seyhan/ADANA

Tel. (0322) 235 78 66 - 235 76 64 Faks. (0322) 235 78 13

